

NELJAPÄEV, 12. NOVEMBER 2009

ISTUNGI JUHATAJA: LIBOR ROUČEK

asepresident

1. Osaistungjärgu avamine

(Istung algas kell 9.00.)

2. Esitatud dokumendid (vt protokoll)

3. Rakendusmeetmed (kodukorra artikkel 88) (vt protokoll)

4. Parlamendi seisukohtade ja resolutsioonide vastuvõtmisele järgnev tegevus (vt protokoll)

5. Euroopa Ombudsmani 2008. aasta tegevuse aruanne (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on petitsioonikomisjoni nimel Chrysoula Paliadeli koostatud raport Euroopa Ombudsmani 2008. aasta tegevuse aruande kohta (2009/2088(INI)).

Chrysoula Paliadeli, raportöör. – (EL) Austatud juhataja, daamid ja härrad, lugupeetud volinik! 21. aprillil 2009 esitas Euroopa Ombudsman lahkuvale Euroopa Parlamendi presidendile Hans-Gert Pötteringile aruande oma 2008. aasta tegevuse kohta. Sama aasta 14. septembril esitles Nikiforos Diamandouros sama aruande sisu petitsioonikomisjonile, kes oli raporti koostamise mulle juba ülesandeks teinud, ning petitsioonikomisjoni liikmed kiitsid selle 1. oktoobril 2009 ühehäälselt heaks.

Kirjalik aruanne koosneb kahest dokumendist: kuueleheküljelisest lühikesest kokkuvõttest ning põhjalikust ülevaatest, mis käsitleb ombudsmani tegevust, statistikat ja nende üksikasjalikumate seletust ning mille eesmärk on parandada menetlust ja parimaid tavasid.

Mõlemas dokumendis on andmed ja järeldused esitatud kasutajasõbralikult, kasutades mõningaid selgitavaid näiteid, mis aitavad lugejal dokumenti mõista, hinnata ja kasutada.

Võrreldes varasemate aruannetega on statistiliste andmete uus esitusviis ja tulemuste hindamine muutnud kõnealuse aruande mõistetavamaks ning eelkõige kasulikumaks, sest tegemist ei ole pelga ülestähendusega, vaid dokumendiga, milles käsitletakse tööpõhimõtteid ja tegevuse parandamise viise.

2008. aastal lõpetati rekordarv uurimisi. Suurem osa nimetatud juhtumitest puudutas Euroopa Komisjoni ja oluliselt väiksem osa Euroopa Parlamendi haldustoiminguid. Kõige sagedasem haldusomavoli liik oli läbipaistmatus. Kolmandik juhtumitest lahendati sõbralikult kaebuse esitaja kasuks. Väiksema arvu juhtumite puhul oli ombudsman sunnitud tegema asjaomaste institutsioonide kohta kriitilisi märkusi. Veelgi väiksema arvu juhtumite puhul nõuti üksikasjaliku arvamuse esitamist, kusjuures ühel korral esitati Euroopa Parlamendile eriaruanne, mis tõi kaasa eriresolutsiooni kaebuse esitaja kasuks. 2008. aastal viis ombudsman lõpule omaalgatusliku uurimise komisjoni maksete hilinemise kohta. Selle tulemusena võeti meetmed makseviivituste vähendamiseks ja teatati uuest uurimisest. Ombudsmani peamiseks prioriteediks oli tagada kodanike õiguste austamine, et tugevdada nende usaldust Euroopa institutsioonide vastu.

Kõnealuse eesmärgi saavutamiseks otsustas ombudsman parandada Euroopa ombudsmanide võrgustiku kaudu kodanikele nende õiguste kohta antava teabe kvaliteeti. Samal ajal tugevdas ombudsman oma institutsioonilisest rollist tuleneva tavalise probleemide lahendamise käigus kontakte Euroopa institutsioonide liikmete ja ametnikega, edendades nii liidu haldusteenistuste teeninduskultuuri, mis aitab kindlasti kaasa üldise eesmärgi, s.o Euroopa kodanike ja institutsioonide vahelise vastastikuse austuse saavutamisele. Üks sellise tegevuse nähtavaid tulemusi 2008. aastal oli petitsioonide arvu kasv, mis on tõenduseks sellest, et suuremat hulka Euroopa kodanikke oli teavitatud ombudsmani institutsioonist ning nad otsustasid seda kasutada, et esitada kaebus Euroopa Liidu haldus- ja teiste teenistuste hea juhtimistava ja toimimisega seotud küsimuste kohta.

Kogu 2008. aasta jooksul ajakohastati ombudsmani veebilehte korrapäraselt, et muuta see tänapäevaseks, dünaamiliseks ja interaktiivseks teenuseks. Euroopa Ombudsmani aastaaruannet käsitleva suulise ettekande esimese osa lõpetuseks väljendame lootust, et tulutoovad koostööd Euroopa Parlamendiga jätkatakse samal moel, riiklikes haldusorganites propageeritakse kõnealuse institutsiooni tegevust kui näidet heast juhtimistavast ning see institutsioon jätkab tegutsemist teiste Euroopa institutsioonide ja kodanike vahelise sidekanalina.

Nikiforos Diamandouros, *Euroopa Ombudsman*. – Lugupeetud juhataja! Tänan teid võimaluse eest kõneleda Euroopa Parlamendile oma 2008. aasta tegevuse aruandest.

Tahan tänada petitsioonikomisjoni ning eelkõige selle esimeest Erminia Mazzonit ja raportööri Chrysoula Paliadelit kasuliku ja hea raporti eest. Mul on petitsioonikomisjoniga suurepärase töösuhte. Ma saan sealt väärtuslikku tuge ja nõu, kuid samas austatakse täielikult minu kui ombudsmani kohust olla erapooletu ja sõltumatu.

Euroopa Parlament ja ombudsman mõlemad teevad tööd selle nimel, et ELi kodanikud ja elanikud saaks oma õigusi täielikult kasutada. Me teeme seda erineval moel. Ombudsmani volitus on piiratum. Mina saan tegeleda vaid ELi institutsioonide ja asutuste vastu esitatud kaebustega, samal ajal kui petitsioonikomisjon saab uurida ka seda, mida teevad liikmesriigid. Lisaks sellele on Euroopa Parlament suveräänne organ, kes saab menetleda petitsioone, kus nõutakse olemasolevate õigusaktide muutmist või isegi uute vastuvõtmist. Minu roll on aga lahendada kaebusi ning aidata kaebuse esitajaid haldusomavoli paljastamisel ja püüda seda kõrvaldada.

Minu kontrollialasse jääv õigusvastane käitumine on alati mingit laadi haldusomavoli. Kuid ainuüksi sellest, et ELi institutsioonid ja organid järgivad õigusakte, ei piisa. Nad peavad tegutsema ka järjekindlalt ja heas usus. Nad peavad toimima vastavalt enda kehtestatud eeskirjadele ja põhimõtetele ning näitama, näiteks õiglase, mõistliku ja viisaka käitumisega, et nad on suunatud teenindamisele. Kodanike teenindamise kultuuri arendamine ja hoidmine ongi hea halduse põhimõtte kõige kesksam osa.

Ombudsmani eriline suhe Euroopa Parlamendiga on kodanike jaoks tulemuste tagamisel võtmetähtsusega. Erinevalt kohtuotsustest ei ole ombudsmani otsused õiguslikult siduvad. Ma saan kasutada vaid veenmisjõudu, et panna ELi institutsioone ja asutusi minu soovitusi järgima. Kui nad sellest keelduvad, siis on äärmiselt oluline, et ombudsman saaks pöörduda Euroopa Parlamendi poole ja paluda tema abi.

Näiteks juhul, kui mingi institutsioon ei täida põhimõttelisi küsimusi tõstatava juhtumi kohta antud soovitusi, saan ma esitada Euroopa Parlamendile eriaruande. Näiteks võib tuua 2008. aastast ühe vanuselise diskrimineerimise juhtumi, mille puhul komisjon keeldus oma seisukohta muutmast. Mulle valmistas heameelt, et Euroopa Parlament käsitles vastavat aruannet viivitamata ja 2009. aasta mais täiskogul ilma ühegi vastuhääleta vastu võetud Miguel Angel Martínez Martínezi raportis kajastati täielikult minu püstitatud mureküsimusi.

Minu aastaaruandes on talletatud kaebuste menetlemisel, hea halduse edendamisel ja ombudsmani rolli kohta teabe jagamisel tehtud edusammud. Nagu on selgitatud minu aruande avalehtedel, on selle kasutajasõbralikumaks muutmiseks tehtud tõsiseid jõupingutusi, et lugejad saaks ombudsmani tööst selge ja arusaadava ülevaate.

Nüüd on ühtlasi osutunud võimalikuks avaldada aruanne aasta jooksul palju varem kui enne. Lisaks sellele on koostatud uus kuueleheküljeline kokkuvõte. Kõnealuses uues väljaandes sisalduvad kõige olulisemad kaebuse esitajate kasuks saavutatud tulemused ning tõstetakse esile peamisi möödunud aastal käsitletud tööpõhimõtteid.

2008. aastal lõpetas ombudsman rekordarvu uurimisi – täpsemalt 355 uurimist –, kusjuures suurem osa neist viidi lõpule vähem kui aastaga. Mul on hea meel öelda, et ELi institutsioonid ja asutused on näidanud, et üldiselt on nad huvitatud nende probleemide lahendamisest, millele ma olen tähelepanu juhtinud. Sõbralike lahendite ja lahendatud juhtumite suurem arv on rõõmustav ja kiiduväärt.

Institutsioonide ja asutuste parimaid tavasid minu tõstatatud küsimustele vastamisel näitab kaheksa 2008. aastal lõpetatud juhtumit. Asjaomasteks institutsioonideks ja asutusteks on komisjon, nõukogu, Euroopa Kohus, EPSO, OLAF ja Euroopa Lennundusohutusamet. Need kaheksa tähtsaimat juhtumit on aruandesse lisatud hea halduskäitumise eeskujuna kõikidele institutsioonidele ja asutustele.

Lubage mul lühidalt mainida vaid kahte nimetatud juhtumit.

Komisjon käitus kogu maksevaidluse menetluse jooksul asjalikult. Selle tulemusena maksti asjaomasele äriühingule tasumata maksete katteks enam kui 100 000 eurot.

EPSO nõustus avaldama kandidaatidele nende nõudel valikumenetluses kasutatavad hindamisalused ja kirjutama lahti üksikud hinded.

2008. aastal registreeris ombudsman kokku 3406 kaebust. See näitab 6%-list tõusu võrreldes 2007. aastaga.

Peaaegu 80%-l kõikidest registreeritud juhtumitest aidati kaebuse esitajat uurimise algatamise, kaebuse esitaja pädevasse asutusse suunamise või nõu andmisega. Sageli soovitati pöörduda Euroopa ombudsmanide võrgustiku liikme poole. Nimetatud võrgustik koosneb nüüd ligikaudu 95-st ametist 32-s riigis ja nende hulka kuulub ka petitsioonikomisjon. Üks selle eesmärke on lihtsustada kaebuse esitajate kiiret pädeva asutuse poole suunamist. Näiteks 2008. aastal anti 191-l juhul kaebuse esitajale soovitus pöörduda petitsiooniga Euroopa Parlamendi poole või saadeti tema kaebus otse petitsioonikomisjoni.

Loomulikult on palju parem, kui kaebuse esitajad suudavad kohe tuvastada kohaseima kaebuse adressaadi. See aitab vältida kodanike pettumust, mis tekib, kui neile öeldakse, et neid ei saa aidata organ, kelle poole nad pöördusid. See tähendab ka, et kaebused lahendatakse kiiremini ja tõhusamalt, millega tagatakse kodanikele võimalus kasutada oma ELi õigusaktidest tulenevaid õigusi täies ulatuses.

Käesoleva aasta alguses viidi selles vallas ellu üks väga tähtis idee. Minu amet tegi kättesaadavaks täiesti uue veebilehe. Seal on kõigis 23-s keeles olemas interaktiivne juhend, millega aidatakse kodanikel pöörduda otse selle asutuse poole, kellel on parimad võimalused nende kaebuse lahendamiseks. Selliseks asutuseks võib olla minu enda amet, petitsioonikomisjon, kaebuse esitaja päritoluriigi ombudsman või piiriülene ja internetipõhine võrgustik SOLVIT. Käesoleva aasta praeguse hetkeni on üle 23 000 inimese kasutanud seda juhendit nõu saamiseks.

2008. aastal pidin ma konkurentsituult kõige sagedamini uurima väidet ELi haldustegevuse läbipaistmatuse kohta. Nimetatud väide esitati 36%-l kõigist uuritud, sealhulgas teabe ja dokumentide andmisest keeldumise juhtumitest. Olen selle suure osakaalu mõningase murega teadmiseks võtnud.

ELi vastutustundlik ja läbipaistev haldamine on ELi kodanike usalduse saavutamisel otsustava tähtsusega ja peab jäämagi otsustavaks. Läbipaistvuse küsimuses oli 2008. aastal eriti oluline komisjoni ettepanek parandada määrust (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta dokumentidele.

Komisjon on teinud ettepaneku muuta nimetatud määrust, kusjuures osad muudatused oleks väga kasulikud. Kuid minu arvates tooks mõned teised muudatusettepanekud kaasa olukorra, kus kodanike juurdepääs dokumentidele hoopis väheneks.

Lissaboni leping muudab kõnealuse määruse õiguslikku ja poliitilist tähendust, andes kodanikele enam võimalusi liidu tegevuses osalemiseks. Selle jõustumine annab komisjonile soodsa võimaluse esitada uus ettepanek, milles kajastuks praegune uus tegelikkus ja mis kindlustaks põhiõigust saada juurdepääs ELi institutsioonide ja asutuste dokumentidele.

Euroopa Parlamendi toetus oli 2008. aastal ombudsmani põhikirja läbivaatamise saavutamisel olulise tähtsusega. Tehtud muudatused suurendavad ombudsmani uurimispädevust, mis tagab, et kodanikud võivad täielikult usaldada tema suutlikkust nende kaebusi põhjalikult ja piiranguteta uurida.

Lubage mul lõpetuseks tuletada meelde, et minu ülesanne on edendada head haldust ELi institutsioonides ja asutustes. Läbipaistvuse ja jälgitavuse maksimumini viimine ning kodanike teenindamise kultuuri arendamine ja selle juurdumisele kaasa aitamine on selle ülesande täitmisel otsustava tähtsusega tegurid.

Olen veendunud, et meie kaks institutsiooni jätkavad tihedat koostööd, et saavutada ühine eesmärk aidata kodanikel ja elanikel kasutada läbipaistvas ja vastutustundlikus Euroopa Liidus kõiki oma õigusi.

Margot Wallström, komisjoni asepresident. – Lugupeetud juhataja! Kõigepealt tahan tänada raportööri Chrysoula Paliadeli väga hea raporti eest ning petitsioonikomisjoni selle pideva ja tähtsa töö eest. Loomulikult palju tänu ka ombudsmanile Nikiforos Diamandourosele põhjaliku ja täieliku aastaaruande eest.

Nagu ombudsman oma aastaaruande esitamisel käesoleva aasta aprillis märkis, on selle tähtsa töö eesmärk saavutada kodanike usaldus ELi vastu. Pole mingi üllatus, et ma nõustun sellega täielikult. Mulle pole antud kuigi palju aega, seega tahan keskenduda vaid mõnele olulisele asjale.

Chrysoula Paliadeli koostatud raport annab selge ja ammendava ülevaate ombudsmani möödunud aasta tegevusest ning statistiliste andmete uus esitusviis ja küljendus muudavad aruande mõistetavaks ja kergesti loetavaks. 2008. aastal toimunud ombudsmani põhikirja ülevaatamise üle peetavatel läbirääkimistel esitas komisjon oma arvamuse. Rahuldava lahenduseeni jõudmiseks osalesime me institutsioonidevahelises töös aktiivselt. Töö tulemuse ehk uue põhikirja üle võime me uhked olla. Usun, et see saavutus on kodanikele kasulik.

Ombudsmanile esitatud kaebuste arv kasvas 6% võrra võrreldes 2007. aastaga. Nagu te teate, keskendus 66% uurimistest komisjonile. Minu jaoks ei ole see kuigi kummaline. On ju komisjon suhteliselt suur institutsioon ja selle vastutusalasse kuulub veel terve hulk küsimusi, mille kohta võidakse tõenäoliselt kaebusi esitada, kuid loomulikult saab ja tuleb neid arve parandada. See kehtib ka tõsiasja kohta, et kõige sagedamini puudutasid haldusomavolialased kaebused läbipaistmatust – nimelt 36%-l kõigist uuritud juhtumitest. Kõik institutsioonid peavad neid arve vähendama.

Teine, kuid sellega seotud teema on ärisaladusi ja konfidentsiaalset teavet puudutavate andmete töötlemine. Viimasel ajal on tekkinud mõningaid raskusi seoses konkurentsialase teabega. Seetõttu tuleb meil luua kord ametisaladuse hoidmise kohustusega hõlmatud salajase teabe, dokumentide ja muude andmete töötlemiseks. Komisjon on selle küsimuse kallal põhjalikku tööd teinud ja peatselt saame me esitada ombudsmanile vastava ettepaneku.

Teine rõõmustav muutus on sõbralike lahendite arv, nagu me juba kuulsime. 36%-l kõikidest 2008. aastal uuritud juhtumitest pakkus lahenduse välja institutsioon, kelle vastu kaebus esitati, või jõuti sõbraliku lahendini. Mul on hea meel öelda, et komisjoni jaoks on selline suundumus kindlasti õige. See näitab nii teadlikkust ombudsmani tööst kui ka selle tunnustamist, samuti austust kaebuse esitaja vastu.

Minu eelviimane märkus puudutab resolutsiooni projektis sisalduvat üleskutset võtta hea haldustava eeskirja suhtes kasutusele ühtne lähenemisviis. Nagu te teate, on komisjonil oma eeskiri, mis vastab üldjoontes ombudsmani nõudmistele. Selles olulises küsimuses saab kõige paremini edusamme teha, kui enne õigusakti ettepaneku esitamist alustada kõigepealt institutsioonidevahelist tulemuslikku arutelu ja dialoogi.

Minu viimane märkus käsitleb tegelikku teabedastust. Siin tahan kiita ombudsmani tema uue veebilehe eest. Nagu aastaaruanne, on seegi põhjalik, täielik ja kasutajasõbralik. Kui on vaja luua interaktiivne käsiraamat, aitamaks kodanikel leida kõige sobivam asutus oma mureküsimustele vastuse saamiseks, siis usun kindlalt, et selle uue ja suurepärase veebilehega on probleem lahendatud. Tööd ei ole vaja teha topelt, vaid see tuleb muuta selgemaks. Komisjon omalt poolt on selguse loomisele püüdnud kaasa aidata ja just selleks on mõeldud portaali Europa uus veebileht. See on selgem ja kodanikud saavad ombudsmani juhise leida paari hiireklõpsuga.

Seega kokkuvõttes nägime 2008. aastal nii edusamme kui ka võimalusi meie institutsioonide tegevuse edasiseks parandamiseks. Tahame tänada Nikiforos Diamandourost tema saavutuste ja tähtsa töö eest ning Chrysoula Paliadeli suurepärase raporti eest.

Pascale Gruny, *fraktsiooni PPE nimel*. – (FR) Austatud juhataja, volinik, härra Diamandouros, daamid ja härrad! Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni nimel tahan kõigepealt siiralt tunnustada raportööri tehtud töö eest ja selle koostöövaimu eest, mida ta on kogu raporti koostamise käigus üles näidanud.

Täna langetame me oma otsuse 21. aprillil esitatud Euroopa Ombudsmani tegevuse aastaaruande kohta.

Euroopa Parlamendi poolt ametisse nimetatud ombudsman annab meile oma aruande kaudu ametlikult aru Euroopa institutsioonide ja ametkondade haldusomavoli kohta esitatud kaebuste uurimise kõikidest tulemustest. Tal on ülimalt tähtis roll, mis on oluline läbipaistvuse ja hea halduse põhimõtete järgimise tagatis ning tähendab seetõttu tõelist kaitset meie kaaskodanikele ülekohtu, diskrimineerimise, võimu kuritarvitamise, vastuste esitamata jätmise ja teabe andmisega viivitamise korral.

Kõnealusest aruandest on tõepoolest näha, et ombudsmanile esitatud kaebuste arv on suurenenud. Neist põhiosa puudutab komisjoni ehk kahtlemata suurima arvu ametnikega institutsiooni, kuid sisuliselt on tegemist väidetava läbipaistmatuse kohta esitatud kaebustega. Tõsiasi on, et aluslepingute täitmist kontrollib komisjon.

Tulles tagasi raporti juurde, siis petitsioonikomisjon kiitis selle 1. oktoobril suure hääleteenamusega heaks. Meie ombudsman on teinud oma tööd kaebuste uurimisel ja menetlemisel aktiivselt ja tasakaalukalt. Eelkõige on tal alati õnnestunud säilitada head suhted institutsioonidega ja institutsioonide vahel, mis on asjaomastel

institutsioonidel ja asutustel vaid mõne üksiku erandiga aidanud nõustuda sõbraliku lahendiga või lahendada teatud vaidlusi.

Lisaks sellele on ombudsman institutsioonidele abiks. Ta aitab neil oma tegevust parandada, juhtides nende tähelepanu vajakajäämistele, kusjuures lõppeesmärk on muuta kaaskodanikele osutatav teenus paremaks.

Petitsioonikomisjonis vastu võetud raport rõhutab ja toob esile, kui tähtis on kehtestada kõikides Euroopa institutsioonides ja asutustes hea haldustava eeskiri, mille Euroopa Parlament kiitis heaks juba kaheksa aastat tagasi. See meie komisjoni korduv üleskutse ei tohi jääda vastuseta. Eurooplased väärivad seda.

Õigus Euroopa Liidu institutsioonide ja asutuste heale haldusele on põhiõigus, mis on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 41 ja nüüdseks mitte enam unistuseks olevas, vaid reaalsuseks saanud Lissaboni lepingu II osas.

Viimase asjana pean vajalikuks märkida, et ombudsmanile jääb õigus kontrollida komisjoni tööd ja ta peab tagama, et komisjon kasutab oma otsustusõigust rikkumismenetluste alustamisel või karistuste kohta ettepanekute tegemisel nõuetekohaselt.

Victor Boştinaru, *fraktsiooni S&D nimel*. – (RO) Esiteks tahan kiita meie raportööri Chrysoula Paliadeli suurepärase raporti eest.

Teiseks tahan ma petitsioonikomisjoni koordinaatori ja mõne aastase liikmestaatusega isikuna avaldada heameelt selle üle, et meil on alati olnud Euroopa Ombudsmani Nikiforos Diamandourosega väga hea koostöö, ja ma soovin selle tõsiasja ära märkida.

Sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsiooni koordinaatorina petitsioonikomisjonis pean väljendama muret nende juhtumite suure arvu üle, kus väidetav haldusomavoli tulenes läbipaistmatusest Euroopa institutsioonides.

Tuleb rõhutada, et selle probleemi lahendamine on nii Euroopa Parlamendi kui ka petitsioonikomisjoni ülesanne. Meie kohus on taastada Euroopa kodanike usaldus Euroopa institutsioonide vastu.

Ombudsmanile esitatud kaebusi ja petitsioonikomisjonile esitatud petitsioone tuleb näha kui võimalust parandada vigu ja muuta Euroopa institutsioonide ja õigusaktide toimimine selgemaks, pidades seejuures silmas Euroopa kodanike heaolu.

Seda arvestades korraldas fraktsioon S&D eelmisel nädalal teabeseminari, kus käsitleti petitsiooniõigust kui vahendit Euroopa Liidu lähendamiseks selle kodanikele ja kus osales suur hulk ajakirjanikke.

Tahan toetada raportis tehtud ettepanekut luua Euroopa institutsioonide ühine veebileht, mille eesmärk on aidata kodanikel teha kohe kindlaks see institutsioon, kes saab nende kaebuse lahendada.

Lõpetuseks tahan toetada ka Euroopa Ombudsmani astunud samme koostöö tihendamiseks riikide ombudsmanide ja teiste sarnaste asutustega, et püüda ühiselt suurendada Euroopa kodanike usaldust.

Anneli Jäätteenmäki, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (FI) Lugupeetud juhataja, härra Diamandouros, daamid ja härrad! Tahan tänada ombudsmani ja kogu tema ametit ülimalt tähtsa töö eest, mida nad on teinud selleks, et edendada head valitsemistava ja suurendada läbipaistvust. Tahan tubli töö eest tänada ka raportööri.

Päris algusest peale on Euroopa Ombudsmani amet tõestanud oma vajalikkust ning nüüd, mil Lissaboni leping on jõustumas ja põhiõiguste hartast saab täitmiseks kohustuslik akt, muutub ombudsmani roll tähtsamaks kui kunagi varem. Seetõttu peame tulevikus tegema rohkem selleks, et tagada ombudsmanile vajalike vahendite olemasolu ja tema volituste ajakohasus. See tähendab, et tal peab olema kogu vajalik teave ja ELi ametnikud peavad ütlema, mida nad millegi kohta teavad, mitte seda, mida nad tahavad öelda. Vastasel juhul ei saa me rääkida õigusriigist, millest meile nii väga meeldib rääkida ja mille kohta teistele õpetussõnu jagada. Ka meie peame õigusriigi põhimõtteid täitma ning alles seejärel võime sel teemal sõna võtta.

Ombudsmani aastaaruanne on hea näide selle kohta, kuidas ka meie peaks oma tehtavat tööd üldsusele esitlema. Aruanne on selge, täpne ja asjakohane. Läbipaistvus on Euroopa demokraatias olulise tähtsusega ja moodustab selle põhiosa ning huvitav on tõsiasi, et 36% kaebustest puudutavad just läbipaistmatust. See näitab väga palju ja probleemiga tuleb tegeleda.

Põhiõiguste harta kohaselt on igaühel õigus sellele, et liidu institutsioonid, organid ja asutused käsitleksid tema küsimusi erapooletult, õiglaselt ning mõistliku aja jooksul. Seda on sageli mainitud ning see kohustab

meid kõiki ja loomulikult kehtib see ka ombudsmani ameti kohta. Sellepärast tahan rõhutada vajadust tagada sobivate vahendite olemasolu, et meie kodanikud ei peaks otsust aastaid ootama. Rohkem kui millestki muust sõltub see just vahendite olemasolust. Tahan ombudsmani tänada tähtsa töö eest ning soovida talle edu väga-väga raskest ja mõnikord liigagi alahinnatud ametis. Kodanike õiguste eest hoolitsemine on üks tähtsamaid töid ja ülesandeid Euroopa Liidus.

Margrete Auken, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (DA) Lugupeetud juhataja! Tänan Chrysoula Paliadeli väljapaistva raporti eest. Ombudsman on probleemide asjaliku ja kergesti jälgitava ülevaate eest saanud palju kiita ning minagi tahan astuda tema kiitjate hulka.

Aega ei ole palju, nii et piirdun kõigest kolme märkusega. Esimese asjana tahan mainida ombudsmani kontrolli tema ja Euroopa Investeeringuspanga vahel sõlmitud lepingu üle. Selle algatas meie fraktsioon seoses Euroopa Parlamendi resolutsiooniga 2006. aasta tegevuse aruande kohta. Sellega seoses oleks kohane juhtida tähelepanu panga edusammudele valitsusväliste organisatsioonide ja teiste kodanikuühiskonna sidusrühmadega tehtavas koostöös, mis on muutnud märgitud koostöö lihtsamaks ja läbipaistvamaks. Meil on selle üle hea meel.

Teiseks tahan mainida Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni muudatusettepanekut, millega kutsutakse põhiseaduskomisjoni üles koostama menetluskorda, et teha lihtsamaks kohtuasjade alustamine Euroopa Kohtus. Euroopa Parlament toetab seda valdkonda puudutavaid ombudsmani soovitusi. Nii tugevdatakse tunduvalt ombudsmani positsiooni ja seega ka kodanike õiguslikku olukorda. Siin oleme me Euroopa Parlamendi põhimõttelise toetuse juba varem saanud. Nüüd loodame me, et praegusel täiskogu istungil järgib Euroopa Parlament petitsioonikomisjoni eeskujuga ja hääletab selle paranduse poolt.

Minu kolmas märkus puudutab täna esitatud muudatusettepanekut ombudsmani pädevuse selgitamise kohta halva halduse ehk teisisõnu haldusomavoli asjades. Sellega seoses valmistab meie muret, et muudatusettepaneku väga üldine sõnastus võib tekitada tõsiseid tõlgendamisprobleeme. Kuigi meie ettepanek tundub üsna formaalne, on see õiguslikust vaatenurgast palju kindlam kui raporti sõnastus. Meil on hea meel, et Chrysoula Paliadeli on ettepanekut toetanud ja ma loomulikult loodan, et seda toetab ka Euroopa Parlament tervikuna.

Ryszard Czarnecki, *fraktsiooni ECR nimel*. – (PL) Lugupeetud juhataja ja härra Diamandouros! Te olete väga osav poliitik, härra Diamandouros, ja teate, kuidas saavutada paljude meie parlamendi fraktsioonide toetus. Võiks öelda, et nii mõnigi Euroopa Parlamendi poliitik võiks teist õppust võtta. Loodan, et teie peamiseks saavutuseks ei kujune uue, kergesti ligipääsetava veebilehe loomine.

Leian, et te peaksite pöörama tähelepanu koostöö tegemisele erinevate riikide, s.t mitte üksnes ELi liikmesriikide, vaid ka Euroopa Nõukogu liikmesriikide ombudsmanidega, sest mõnikord esindavad nad pigem riiki kodanike ees kui kodanikke riigi ees. Lisaks sellele arvan ma, et kaebuste kirjutamise kohta õpiku koostamine paneks kodanikud tegelikult kaebuste kirjutamisest lausa hoiduma. Mulle tundub, et meie institutsioonid vajavad järelevalvet. Olen veendunud, et kuigi see mõte on mässumeelne, on just seda praegu vaja.

Tahan rõhutada, et meie kõneaineks olev läbipaistvus on kõige põhilisem eeldus täieliku usalduse tekkimiseks Euroopa Liidu ja ELi institutsioonide vastu. Viimasel ajal ei usalda meie kodanikud ELi, mida võib kinnitada ka Chrysoula Paliadeli. D-kava (demokraatia, dialoog ja arutelu ehk debatt) järgi on meie kohus näidata kodanikele, et Euroopa Liit ja selle institutsioonid on läbipaistvad ja teenivad kodanikke. Vastasel juhul muutub demokraatia puudujääk kahjuks üha laialdasemaks.

Marie-Christine Vergiat, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (FR) Lugupeetud juhataja, daamid ja härrad! Ombudsmani roll ja seega tema aruande läbitöötamine on Euroopa institutsioonide jaoks tähtis. On ju tegemist ühe näitajaga selle kohta, milline on kaaskodanike arusaam meie institutsioonidest.

Mõni kuu pärast meie kõigi kurvastuseks madala ja koguni vähenenud osavõtuga Euroopa Parlamendi valimisi on otsustava tähtsusega see, kui oluliseks peab Euroopa Parlament kõnealust aruannet. Veelgi tähtsam on selles toodud soovitude järgimine.

355 kaebust (6% võrra enam kui eelmisel aastal) on väga vähe. 500 miljoni elanikuga Euroopas on see väga väike arv. Võiks ju rõõmustada ja võtta seda tõendina meie kaaskodanike rahulolu kohta. Ent me teame, et rahul nad küll ei ole.

Seda arvestades on tõsiasi, et suurem osa kaebusi käsitleb meie institutsioonide läbipaistmatust, samuti paljuütle. Pärast valimiskampaaniat teame me, mida see kõik tähendab. Kaaskodanikud ei saa meie

institutsioonidest eriti aru ega tea, kuidas need töötavad. Nad ei mõista, mis on Euroopa mõte, ning see, et põhiosa kaebustest puudutab komisjoni, ei ole üllatav, sest meie kaaskodanike silmis ongi komisjon Euroopa Liit.

Kuid – siinkohal ma liialdan, aga ainult õige pisut – teabeedastusega tegelevad ametikohad on eelarves üldiselt ette nähtud ning valimistest alates on meile räägitud, et me peame kaaskodanike teadlikkuse tõstmiseks teavitamistegevust parandama ja tõhustama.

Kahtlemata peame me teavitamistegevust parandama, aga ma leian, et liigne infomüra hävitab teabe. Toetan meelsasti äsja sotsialistist kolleegi poolt meile esitatud ettepanekut luua ühine veebileht, mis juhatab kodanikud mitmesuguse neile ette nähtud teabe juurde.

Kõnealune raport on meie institutsioonide nõuetekohase toimimise ja hea halduse näitaja. Seda on siin ka juba öeldud. See näitab, milline on meie valitsemistava. Seetõttu on väga oluline tagada raportis toodud soovitude järgimine, mitte lihtsalt raporti või eriti eriaruannete täitmiseks, vaid ka igapäevase tegevuse käigus.

Palju tänu, härra Diamandouros, kaaskodanikega tehtud töö eest. Suur tänu teie meeskonnale. Võite olla kindel, et toetame teie töö edendamist ja kergendamist.

Nikolaos Salavrakos, fraktsiooni EFD nimel. – (EL) Austatud juhataja! Lubage kohe öelda, et me toetame ombudsmani aruannet ja Chrysoula Paliadeli raportit, mis on kõikehõlmavad, ning tunnustame neid nende eest. Ajalugu on meile õpetanud, et teatud aegadel, eriti majanduskriisi ajal, väljendavad kodanikud õigusemõistmisega seoses suurt pettumust poliitilistes süsteemides, kuid samas, mida suurem on riigi mõjuvõim majanduslikul ja sotsiaalsel tasandil, seda suurem on kodanike ja riigigorganite vahel tekkivate vaidluste arv.

Mõte on selles, et poliitiline süsteem peab – loomulikult alati, kuid eriti sellistel aegadel – looma võimalused kodanike usalduse taastamiseks haldustavade, riigi ja liitude vastu. Võiks isegi öelda, et korruptsiooni ja haldusomavoli suurenemist tasakaalustab institutsioonide eetilise käitumise ja järelevalveorganite erapooletus.

Eeltoodud mõttest on lihtne näha, et minu meelest on Euroopa Ombudsmani institutsioonil ülimalt tähtis roll Euroopa kodanike usalduse taastamisel Euroopa Liidu institutsioonide ja asutuste vastu ning me toetame kõiki jõupingutusi, mille eesmärk on selle institutsiooni tugevdamine, tema pädevuse laiendamine ja maine parandamine.

Seetõttu palun meil kõigil püüda Euroopa Ombudsmani tema töös igati aidata ja võtta omaks kõik tema tegevuse tahud, et saavutada kodanikukeskne suhtumine. Tunnustan teid, härra Diamandouros.

Martin Ehrenhauser (NI). – (DE) Austatud juhataja! Noored tudengid on palunud mul sellel Euroopa Parlamendi täiskogu istungil anda aru Austrias ja ka Saksamaa teatud osades hetkel aset leidvate sündmuste ja seal toimiva kohta. Lugupeetud ombudsman, palun vabandust, aga praegu täidan ma selle palve.

Austrias on mõne nädala jooksul välja kujunenud Die Uni brennt'i ehk Leegitseva Ülikooli nime all tuntud ühiskondlik liikumine. Teist sarnast liikumist ei ole Austrias ja mujal Euroopas aastakümneid nähtud. Tuhanded üliõpilased osalevad demonstratsioonidel, tulevad tänavatele ja hõivavad lektooriume. Nad nõuavad akadeemilist, mitte kutseharidust, ülikoolide demokratiseerimist ja eelkõige vaba juurdepääsu haridusele.

Ühe peamise asjana kritiseerivad nad Bologna protsessi. Näiteks Viini ülikoolis on üleval plakat kirjaga „Protsessige Bologna üle!“, mis minu meelest on väga asjakohane. Põlised poliitikud on aastaid ülistanud Bologna protsessi kui ülimalt olulist Euroopa kõrgharidusruumi suunas astutavat sammu ning on kinnitanud meile, et see muudab meid kõiki palju konkurentsivõimelisemaks. Lõppkokkuvõttes on tulemuseks väga paindumatu ja lihtsustatud tegevus ning osaliselt erastatud ülikoolid, mis muudavad võimalikuks nn haridustoodangu planeerimise.

Kuid skolasitika ei ole sugugi planeeritav. See on arukate inimeste üksteisega suhtlemise ja eneseväljenduse viis. Planeerida ei saa ka õpetatud teadmishimu ega loovust. Kõnealune liikumine on seda taas kord tõestanud. Seetõttu peaksime seda tegelikult toetama – tegemist on toimiva demokraatiaga.

Erminia Mazzoni (PPE). – (IT) Austatud juhataja, daamid ja härrad! Petitsioonikomisjoni esimehena tahan kõigi komisjoni liikmete nimel tänada ombudsmani tehtud töö ja põhjaliku aruande eest. Soovin tänada

Chrysoula Paliadelit suurepärase panuse eest meie komisjoni töösse, samuti kõiki arutelus osalenuid, sest nad näitavad välja oma huvi ja panevad tähele, tahtes tagada kõnealuste demokraatia ja kodanikuaktiivsuse edendamise vahendite rakendumine ning see, et need täidaksid oma aluslepingutes sätestatud eesmärgi.

Euroopa Ombudsmani 2008. aasta aruandesse süvenemisel näeme kahjuks, et põhiõiguste harta artiklis 41 talletatud põhimõtte järgimisest ollakse veel kaugel. Tõsiasi, et 2008. aastal kasutas ombudsmani haldusomavoli juhtumitest teavitamise õigust 3406 Euroopa kodanikku, näitab rahulolematuse kasvu, sest 2007. aastal oli vastav arv 3211. Leian, et kõnealust arvu tuleks võrrelda teadmiste ja teadlikkuse tasemega ning seetõttu väidan vastupidiselt varem sõna võtnud parlamendiliikmele, et need numbrid on tõendiks eurooplaste sügava rahulolematuse kohta. Lisaks sellele pakub vähest lohutust teadmine, et vaid osa nimetatud kaebustest loeti Euroopa Ombudsmani pädevusse kuuluvaks, kuna suur hulk kaebustest, mida ombudsman menetlusse ei võtnud, edastati teistele organitele, sealhulgas minu juhitud petitsioonikomisjonile.

Minu arvates peame meie Euroopa institutsioonide ja eelkõige Euroopa Parlamendina võtma vastutuse ka selle eest, kuidas inimesed mõistavad haldustegevuse õiglust ehk seda, kui õiglaseks meie institutsioone peetakse. Vaatamata rõõmustavale kinnitusele selle kohta, et arvestades edukalt lahendatud juhtumite arvu, on Euroopa Ombudsmani roll muutunud otstarbekamaks, peame meie kui Euroopa Parlament, kes on saanud ligikaudu 10% kaebustest, ja kui petitsioonikomisjon, kellele on laekunud 60% ...

(Juhataja tuletas kõnelejale meelde talle antud kõneaega.)

Sellisel juhul lubage mul lihtsalt lisada – lugupeetud juhataja, kuna te andsite ühele teisele inimesele pisut rohkem aega, siis arvasin, et ka mina võin võtta mõned sekundid lisaks, sest olen samuti esimees –, et neil institutsioonidel on kohustus astuda samme viidatud demokraatia ja kodanikuaktiivsuse edendamise vahendite parandamiseks, sest meil on olemas ka Lissaboni leping, millega on ette nähtud kodanikualgatus. Leian, et me peame parandama nende asutuste tegevust, kuid seda mitte muutma. Me peame suurendama kodanikele antud vahendite tõhusust ja tulusust, kui me tõesti tahame luua rahvaste Euroopat.

Kinga Göncz (S&D). – (HU) Petitsioonikomisjoni liikmena tahan samuti öelda mõne sõna. Esiteks, ma toetan täielikult Euroopa Ombudsmani aruande heakskiitmist. Petitsioonikomisjoni liikmena näen ka, et ta on teinud oma tööd väga tasakaalukalt.

Eriti tähtsaks pean ma seda, et ta on püüdnud vähendada juhtumite menetlemisele kuluvat aega. Me teame ju, et kui keegi on esitanud kaebuse, siis on usalduse seisukohast ülimalt tähtis see kiiresti lahendada, sest nii saab kaebuse esitaja ka vastuse kiiremini. Ühtlasi teame me seda, et suurem osa kaebusi on sellised, millega ombudsman tegeleda ei saa. Seda arvestades on väga oluline, et me annaks Euroopa Liidu kodanikele lähima aja jooksul võimalikult palju teavet selle kohta, millise institutsiooni poole erinevate küsimuste korral pöörduda.

Petitsioonikomisjoni ja ombudsmani vaheline koostöö on ülihea ning ma loodan, et see jääb ka tulevikus nii.

Marian Harkin (ALDE). – Lugupeetud juhataja! Tahan kiita raportööri väga põhjaliku raporti eest ning samuti ombudsmani ja tema personali. Osutatav teenus paraneb iga aastaga. Tubli töö.

Kuid, kui pärast raporti läbilugemist ja selle sisuga nõustumist näed seletuskirjas olulist iseendaga seonduvat lõiku, siis ei saa sellest mööda vaadata.

Loomulikult viitan ma lõigule, milles ombudsman kritiseerib Euroopa Parlamenti selle eest, et 2005. aastal lükkas parlament tagasi teabepäringu Malta parlamendiliikmetele makstud hüvitiste kohta. Muidugi oli tegelikult probleemiks see, et nõutud teabe avaldamise korral oleks tulnud avaldada andmed meie kõigi hüvitiste kohta.

Mina olen seisukohal, et tegemist on rahva rahaga ning rahval on õigus teada, kuidas seda kulutatakse. Me oleme avaldanud põllumajandustootjatele ühise põllumajanduspoliitika raames makstud summad, ometi ei avalda me oma sõidukulusid ega muid hüvitisi. Minu meelest on tegemist õiguspäraste kuludega, mis on tekkinud kodanike nimel tehtava töö käigus. Kordan veel kord: minu personali-, kantselei-, sõidu- ja muude kulude hüvitised, mis on makstud selleks, et ma saaks oma valijaid esindada, on täiesti seaduslikud ning ma ei pea nende pärast vabandama ega neid varjama.

Ma ei väida, et minu personali eraelu puutumatus tuleks kuidagi ohtu seada. Seda ei ole vaja teha. Kuid minu väga selge väide on, et seni, kuni me ei võimalda teabevabadust oma hüvitiste ja kulude osas, näevad kodanikud Euroopa Parlamenti kui kohta, kus küll jutlustatakse läbipaistvusest, aga enda suhtes seda ei kohaldata.

Ma tean, et üksikud parlamendiliikmed saavad oma kulud avaldada oma veebilehel ja teevadki seda, aga meil siin Euroopa Parlamendis on ühine kohustus see teave avalikustada. Võib-olla kõlab mu jutt väga moraliseerivalt, aga ma ei loe moraali. Ma lihtsalt ütlen, et ühel hetkel see juhtub ja parem oleks, kui Euroopa Parlament ise seda võimaldab, selle asemel, et teda sunnitakse seda tegema.

Oriol Junqueras Vies (Verts/ALE). – (ES) Austatud juhataja! Petitsioonikomisjoni liikmena tahan lisada mõned tähelepanekud muudatusettepaneku kohta, mille meie fraktsioon esitas seoses Euroopa Ombudsmani tegevuse aastaaruannet käsitleva Chrysoula Paliadeli raportiga.

Meie arvates võib resolutsioonis toodud haldusomavoli mõistel olla ombudsmani rolli suurendamise ja tugevdamise asemel vastupidine mõju. Esiteks seetõttu, et välja pakutud liiga ebamäärase ja ähmase määratluse puhul on keeruline teha kindlaks, millistel juhtudel saab ombudsman sekkuda ja peaks seda tegema ning see tähendab, et piiratakse tema võimalusi tegevusse asuda. Teise ja vahest isegi tähtsama asjana antakse säärase mõistega ombudsmanile sekkumisõigus, kuid ombudsmani sekkumine võib teistele institutsioonidele tõenäoliselt paista omavolilisena, sest seda ei ole nõuetekohaselt piiritletud ja reguleeritud.

Sellest tulenevalt leiame me, et meie fraktsiooni, s.o Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni esitatud muudatusettepanekus sisalduv haldusomavoli mõiste on üksikasjalikum ja täpsem, moodustaks palju sobivama aluse aktiivseks ja tõhusaks sekkumiseks ning on institutsioonidele ja kodanikele palju arusaadavam.

Oldřich Vlasák (ECR). – (CS) Lugupeetud juhataja, ombudsman, daamid ja härrad! Ma hindan kõrgelt Euroopa ombudsmani tegevust, kuid ma pean ütlema, et näen tema ameti tegevuses kolme suurt probleemi. Esimeseks probleemiks on teave. ELi laiem üldsus ei tea tegelikult, et on olemas selline asi nagu Euroopa Ombudsman, rääkimata sellest, et osatakse arvata, mida ta teeb või millistele küsimustele võiks tema tähelepanu juhtida. Asjaolud on suhteliselt selged. Peaaegu 90% minu Tšehhi Vabariigist pärit kaasmaalaste esitatud kaebustest ei kuulunud Euroopa Ombudsmani pädevusse. Teistes liikmesriikides on olukord samasugune. Seetõttu teeb Euroopa Parlament ettepaneku viia läbi ulatuslik teavituskampaania. Ma ei ole siiski kindel, et me püüame ravida õiget haigust.

Teiseks probleemiks on kulud. Igal avalikul institutsioonil on hind. Iga uue institutsiooniga suureneb bürokraatia maht, millega kodanikud peavad toime tulema ja mille nad peavad läbima. Seetõttu tuleb kaaluda, kas maksumaksjate arvel tehtud investering on toonud soovitud tulemusi. Möödunud aastal esitasid minu kaasmaalased Euroopa ombudsmanile 66 kaebust peaaegu 800-st terves ELis Euroopa Ombudsmani pädevusse kuulunud juhtumist. Nende probleemidega tegeles 70 ametnikku, mis läks maksumaksjale maksma üheksa miljonit eurot. Seega maksab iga menetlusse võetud juhtum enam kui 10 000 eurot. Seda on minu arvates liiga palju.

Kolmas probleem on lähimuspõhimõte. Endise linnapeana olin üsnagi häiritud, lugedes, et üks vähestest ombudsmani menetlusse võetud juhtumitest käsitles väikese Břeclavi piirkonna kiirsid planeeringut. Minu meelest on see täiesti ebavajalik, sest kohalike probleemidega tuleks esmalt tegeleda kohapeal ja mitte siin Brüsselis või Strasbourgis. Austatud daamid ja härrad! Kui mina seda institutsiooni juhiks, tagaks ma, et see tegutseb mõistlikult ja võimalikult väikeste kuludega, ning eelkõige selle, et ei kuritarvitata ega suurendata kunstlikult selle volitusi ja bürokraatiat. Selleks tahan soovida ombudsmanile palju edu.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Lugupeetud juhataja! Toetan Chrysoula Paliadeli koostatud raportit ja hääletan selle poolt ning tahan tunnustada Nikiforos Diamandourost tehtud töö eest. Tahan rõhutada tõsiasja, et paljud Euroopa kodanikud puutuvad sageli kokku millegagi, mida me nimetame viisakalt haldusomavoliks ja mis lõppkokkuvõttes jätab nad ilma põhiõigustest. Minu arvates ei tulene haldusomavoli mitte bürokraatiast või hooletusest, vaid sageli Euroopa Liidu institutsioonide kehtestatud ekslikust või väärast poliitikast. Järelikult annab Euroopa Ombudsmani poole pöördumine Euroopa kodanikele võimaluse panna oma õigused maksma.

Seetõttu on oluline, et Euroopa Parlament, mis on ainuke Euroopa Liidu otsevalitav esindusorgan, annaks Euroopa Ombudsmani tööle poliitilise toetuse eesmärgiga haldusomavoli võimaluse korral piirata. Lubage mul öelda, et raportist ja praeguse Euroopa Ombudsmani konkreetsest tööst nähtub üheselt, et Euroopa Parlamendi niisugune toetus võimaldaks ombudsmanil oma tööd järgneval ametiajal tõhusamalt teha.

Kokkuvõtteks tuleb minu meelest püüda anda Euroopa kodanikele Euroopa Ombudsmani rolli ja pädevuse kohta rohkem teavet, et nad oma põhiõiguste rikkumise korral kiiresti tema poole pöörduksid.

Carlos José Iturgaiz Angulo (PPE). – (ES) Austatud juhataja! Tahan, et minu esimesed sõnad oleksid, nagu kord ja kohus, kiidusõnad Chrysoula Paliadelile kõigepealt petitsioonikomisjoni ja nüüd täiskogu ees esitletud raporti eest.

Tahan samuti toetada väga mõistlikke märkusi, mille tegid minu kolleegid Pascale Gruny ja Erminia Mazzoni Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioonist, kuid, lugupeetud juhataja, soovin lisada, et ombudsmani roll on demokraatlikus institutsioonis olulise tähtsusega. Niisuguse järelduseni oleme jõudnud petitsioonikomisjonis paljude Nikiforos Diamandourose visiitide käigus, mil ta on esitlenud oma aastaaruandeid, näiteks seda, mida me täna siin parlamendis analüüsime, või muid oma pädevuse raames koostatud aruandeid.

Lugupeetud daamid ja härrad! Ma ei kavatse teid arvudesse uputada. Kuigi ombudsmani rolli osas on tehtud edusamme, ei kahtle ma, et kui Euroopa kodanike seas korraldada küsitlus ombudsmani ülesande, töö ja tegevuse kohta, tuleks kahjuks tõdeda, et kodanikud peavad teda vähetähtsaks ega ole sageli tema olemasolust üldse teadlikud. Võib-olla on selle põhjuseks tõsiasi, et ombudsmani otsused ei ole täitmiseks kohustuslikud, nagu ta ise meile siin meelde tuletas, või see, et tema töö on liikmesriikide suhtes väga piiratud, millele Nikiforos Diamandouros samuti siin parlamendis tähelepanu juhtis.

Kuid kui me tahame osutada kodanikele teenust, peavad sinne institutsioon – Euroopa Parlament – ja petitsioonikomisjon püüdma ombudsmani tööd tõhustada ja edendada. Kuigi, nagu siin mainiti, petitsioone on tõesti palju, eriti läbipaistmatuses, olen kindel, et teabe nõuetekohane andmine – näiteks nüüd toimiva uue veebilehe kaudu, mille üle mul on hea meel – tooks veelgi paremaid tulemusi ning ma tahan seda toonitada seetõttu, et iga Euroopa Liidu kodanik peaks olema ombudsmanist teadlik ja saama tema poole pöörduda ning ma arvan, et sellega nõustuvad kõik. Sel põhjusel soovin ombudsmanile, et tal läheks igati hästi ja ta oleks edukas, sest tema edu tähendab kõikide Euroopa kodanike edu.

Alan Kelly (S&D). – Lugupeetud juhataja! Tahan alustuseks kiita Chrysoula Paliadeli suurepärase raporti eest. Me kõik siin istungisaalis mängime rolli milleski, mida võiks nimetada kodanike usalduse võitmiseks. Kuid on ülimalt tähtis, et me lähtuksime oma Euroopa institutsioonide rajamisel just nendesamade kodanike kujutlustest ja ideedest ning sellest, milline nende arvates peaks demokraatia olema.

Ombudsmani ülesanne on tähtsam kui kunagi varem ja selle ameti tehtud tööd tuleb tunnustada. Kuid me peame mõistma, et läbipaistmatus ja meie kodanike arusaam sellest on endiselt suur probleem, eriti komisjonis. Kuigi ma rõõmustan uue veebilehe väljatöötamise üle, ei usu ma, et see on see kõige tähtsam asi.

Puudutab ju rohkem kui kolmandik Euroopa institutsioonide kohta esitatud kaebusi just läbipaistmatust. Kui Lissaboni lepingu rakendamise käigus iirlastele ja tegelikult kõikidele Euroopa kodanikele antud lubadusi tahetakse täita, tuleb iga Euroopa institutsioon muuta läbipaistvamaks ja nende tööd peab saama näha nagu klaasi tagant.

Kõnealune raport on samm nimetatud eesmärgi suunas, kuid tööd tuleb veelgi teha, eriti riikide ombudsmanide ametitega tehtava koostöö ja Euroopa Parlamendi töömeetodite vallas.

ISTUNGI JUHATAJA: STAVROS LAMBRINIDIS

asepresident

Csaba Sógor (PPE). – (HU) Ka mina tahan Euroopa Ombudsmani tema töö eest tänada. Kui ma seda praegu kreeka keeles teeksin, arvaksid inimesed siin istungisaalis, et Kreeka surverühm on alustanud koostööd ombudsmani, raportööri ja kõnelejatega.

Kuid just usalduse ja läbipaistvuse huvides oleks hea, kui me võtaksime eesmärgiks kiita ombudsmani tegevusaruanne heaks õige peatselt, isegi enne ombudsmani valimiskampaania algust. Lugupeetud ombudsman, ükskõik, kas seda tööd jätkate teie või keegi teine, loodan ma, õigupoolest loodame me kõik, et ombudsman võtab ette teavitusalase ringreisi rohkem kui vaid kahte Euroopa piirkonda, mis ehk aitab kaasa käsitletud osakaalude vähenemisele. Me kõik tahame teha oma töö, sealhulgas ka Euroopa Parlamendi töö, läbipaistvamaks.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D). – (PL) Lugupeetud juhataja ja härra Diamandouros! Nagu ka varasematel aastatel, on ombudsman esitanud oma tegevuse kohta väga objektiivse aruande, millest on näha, kui tähtis on tema töö Euroopa Liidu kodanike jaoks.

Uue teemana kajastatakse 2008. aasta aruandes ombudsmeni tööd seoses Euroopa Investeeringuspangaga. EIP on tähtsaim ELi ja kandidaatriikidesse investeerimiseks laene andev institutsioon. Vaatamata EIP märkimisväärsele autonoomsusele ELi institutsioonilises ülesehituses, peab ta täitma hea halduse nõudeid. Seetõttu võtsin rõõmuga vastu uudise ombudsmeni ja Euroopa Investeeringupanga vahel 2008. aastal alanud dialoogi ning hea halduse põhimõtete täitmist käsitleva vastastikuse mõistmise memorandumiga allkirjutamise kohta. Nimetatud memorandumis kohustus EIP kehtestama seni puudunud sise-eeskirja kaebuste uurimiseks. Mul on hea meel ka selle üle, et pank kohustus samu hea halduse nõudeid kohaldama kõikide laenuaotlejate, nii ELi kodanike kui ka mittekodanike suhtes. Loodan, et Euroopa Parlamenti hoitakse ombudsmeni ja EIP vahelise koostöö arenguga kursis. Veel kord, kiidan teid aruande eest.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Euroopa Ombudsman on teinud silmapaistvat tööd. Sama arvamus kõlas petitsioonikomisjonis ja ma toetan tema tagasivalimist. Selle üheks põhjuseks on see, et ta on näidanud üles avatust niisuguses tundlikus küsimuses nagu rahvusvahemused. Sellega seoses tahan juhtida tähelepanu tõsiasi, et Euroopa Liidu suhted rahvusvahemustega on väga ebaselged.

100 000 leheküljelisest ühenduse õigustikust mainitakse vähemusi alles Lissaboni lepingus. Kuid suhted vähemustega on ebaselged, sest, kui näiteks Slovakkias võetakse vastu hävitav keeleseadus, näitab see, et vähemustega seotud küsimused ei kuulu ühenduse pädevusse. Teisest küljest peavad uued liikmesriigid ühinemisel allkirjastama ja ratifitseerima Euroopa piirkondlike ja vähemuskeelte harta ning rahvusvahemuste kaitse raamkonventsiooni, mis käsitlevad vähemusega seotud küsimusi. Seega edastatakse kahte erinevat sõnumit, mis muudab Euroopa Liidu kahepalgeliseks. Siin on vaja selgust, sest 15% Euroopa kodanikest on kas põliselanikest või sisserännanute vähemuse esindajad, nende hulka kuulub ka 12 miljonit romit.

Tegemist on ülimalt tähtsa ja tõsise probleemiga Euroopas. Oleks väga tore, kui ombudsman saaks tulevikus – ma tõesti loodan, et ta jätkab oma ametis – oma töö raames pöörata sellele küsimusele rohkelt tähelepanu.

Peter Jahr (PPE). – (DE) Lugupeetud juhataja, daamid ja härrad! Mul on kõnealuse raporti kohta neli märkust.

Esiteks, ombudsman on asendamatu ja, mis veelgi tähtsam, kodanikele lähedalseisev osa demokraatlikust Euroopa Liidust.

Teiseks, pärast esialgseid pisiprobleeme on petitsioonikomisjoni ja ombudsmeni vaheline koostöö olnud erakordselt hea.

Kolmandaks, petitsioonikomisjon ja ombudsman koos on, kui nii võib öelda, kodanikusõbraliku Euroopa mõõdupuu.

Neljandaks, petitsioonikomisjoni liikmena ootan jätkuvalt huviga analüüsivat dialoogi Euroopa Liidu kodanikega, eriti nüüd, mil on jõustunud uus alusleping. Euroopa Liit on kodanike jaoks ja mitte vastupidi ning koos peame püüdma tagada, et see jääbki nii ja muutub paremaks.

Metin Kazak (ALDE). – (FR) Austatud juhataja! Kõigepealt tahan kiita Euroopa Ombudsmeni 2008. aastal lõpetatud rekordarvu uurimiste eest. Olen veendunud, et ombudsmeni uus põhikiri võimaldab tal teha oma tööd veelgi tõhusamalt ja vastata kodanike kaebustele kiiresti, tugevdades nii vastastikust usaldust ombudsmeni ja kodanike vahel.

Ombudsmeni põhiülesanne peab olema haldusomavoli ennetamine. Kahjuks pean ütlema, et selles vallas oleme teinud väga vähe edusamme. Sellele vaatamata loodan ma, et põhiõiguste harta ja Lissaboni lepingu jõustumisega kindlustatakse ka seda valdkonda.

Teiseks eesmärgiks on läbipaistvuse jätkuv suurendamine Euroopa institutsioonides. Kolmas ülesanne eelseisvate aastate jooksul on teavituskampaaniate alustamine, et saavutada meie kodanike saajaprotsendiline teadlikkus oma õigustest.

Viimasena märgin, et Euroopa ombudsmanide võrgustik on oluline lähtealus eri riikide vahel tehtavale koostööle ja parimate tavade vahetamisele. Bulgaaria osaleb nimetatud võrgustikus aktiivselt. Ta ei ole saanud mitte üksnes vajalikke kogemusi, vaid on suurendanud viimastel aastatel ka kõnealuse institutsiooni mõju.

Heidi Hautala (Verts/ALE). – (FI) Lugupeetud juhataja! Tahan tänada ombudsmeni Nikiforos Diamandourost eelkõige selle eest, et ta on kindlameelselt toetanud Euroopa Parlamendi püüdeid propageerida ja suurendada läbipaistvust otsuste langetamisel ning nagu me, austatud daamid ja härrad, teame, tuleb seda tööd jätkata. Sellega kaasnevad teatud probleemid. Volinik Wallström mainis hea haldustava eeskirju ning ma soovin temalt ja Nikiforos Diamandouroselt küsida, kas nüüd, mil komisjoni uus koosseis töö alustab, ei oleks aeg

teha ettepanek võtta vastu õigusakt, mis kehtib kõigi institutsioonide kohta ja kohustab neid järgima hea valitsemistava põhimõtteid. Nii palju, kui mina tean, on vastavasisuline õigusakt kehtestatud igas liikmesriigis.

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Lugupeetud juhataja! Minule kui petitsioonikomisjoni liikmele on oluline, et ma saaksin esindada kodanike huve veel paremini kui praegu. Ma tahan, et laiem üldsus saaks teadlikuks võimalusest tuua oma probleemid Euroopa Parlamendi ette. See on eriti asjakohane, arvestades Lissaboni lepingu jõustumist. Lugupeetud ombudsman, igal juhul soovin ma teile veel suuremat edu tulevikus.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Austatud juhataja! Palju tänu Chrysoula Paliadelile raporti eest. Euroopa Ombudsmani roll on tõepoolest otsustava tähtsusega, eriti praegusel ajal, mil me püüame Lissaboni lepinguga luua kodanikusõbralikumat Euroopat. Sellisena on Euroopa Ombudsmani roll ülimalt tähtis ja määrav. Leian, et Nikiforos Diamandouros on olnud tõhus ja järjepidev ning töötanud läbipaistvuse suurendamise ja selle puudumisega seotud probleemidele tähelepanu juhtimise nimel. Lisaks sellele on ta oma töös kaitsnud tulemuslikke kaebuste esitamise võimalusi nii Euroopa Liidus kui ka liikmesriikides endis.

Kokkuvõttes näitab selline käitumine, et Euroopa institutsioonid on üldiselt suunatud kodanike teenimisele ning loomulikult tunneb kodanik – kogu selle tegevuse kaudu ja tänu jõupingutustele, mida me peame jätkama – meie kõigi vastu kõikides Euroopa Liidu institutsioonides suuremat usaldust.

Nii tehes, ja sellega ma lõpetan, on Nikiforos Diamandouros minu meelest oma töös edukas olnud ning ma arvan, et tänane arutelu ja esitatud aruanne annavad meile väga hea põhjuse valida järgmiseks ametiajaks uus Euroopa Ombudsman.

Nikiforos Diamandouros, Euroopa Ombudsman. – Lugupeetud juhataja! Lubage mul alustuseks tänada südamest kõiki parlamendiliikmeid, kes tegid ombudsmani töö kohta väga asjalikke ja rõõmustavaid märkusi. Ma hindan seda sügavalt. Täna ka neid, kes tegid ombudsmani töö kohta väärtuslikke kriitilisi märkusi. Just sellepärast ma siin olen, et õppida teie soovistest ja kriitikast eesmärgiga edendada ombudsmani tööd ja teenida kodanikke tulevikus paremini.

Lubage mul väga lühidalt öelda, et nagu ma aru saan, puudutavad põhilised teile muret valmistavad küsimused vajadust suurema läbipaistvuse järele ning kui mind tagasi valitakse, püüan kindlasti mitmekordistada oma jõupingutusi läbipaistvuse ja hea halduse propageerimisel, sest ma tunnen, et selle eest vastutan liidus eeskätt mina.

Lissaboni leping pakub kõiksugu uusi võimalusi ning loomulikult kavatsen ma lepinguga lubatud võimalustest võtta viimast jällegi selleks, et kodanikke paremini teenida, tehes seejuures pidevalt koostööd Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjoni ja siinse austusväärse organiga.

Lisaks eespool öeldule tahan samuti lühidalt tänada volinik Wallströmi tema töö, märkuste ja soojade toetussõnade eest ning korrata ja kinnitada tõsiasja, et kuna komisjoni avalikud teenistujad moodustavad 66% kõikidest liidu avalikest teenistujatest, on vältimatu, et põhiosa kaebustest esitataks komisjoni vastu. Nii see kindlasti on.

Lubage mul peatuda Victor Boştinaru ja Ryszard Czarnecki tõstatatud küsimustel, mis käsitlevad tihedamat koostööd riikide, eelkõige just väljaspool ELi piire asuvate ombudsmanidega. Selle kohta on kaks märkust. Loomulikult olen olnud ühenduses kõikide kandidaatriikide ombudsmanidega, kes jäävad selles mõttes ELi piiridest väljapoole. Lisaks sellele on mul väga tihe koostöö Euroopa Nõukogu inimõiguste erivolinikuga, kelle tema institutsioon on määranud kõikide Euroopa Nõukogu liikmesriikide ombudsmanide kontaktisikuks.

Ma ise leian, et kui ma veel kaugemale läheksin, siseneksin ma juba rahvusvaheliste suhete valdkonda, mis kuulub tegelikult täielikult komisjoni pädevusse. Seega ma püüdsin siin kompromissi leida. Kuid ma tean väga hästi, et kõikides valdkondades on vaja koostööd tihendada ning ma üritan seda saavutada.

Juhtumite lahendamise aja kohta, millele viitas Kinga Göncz, lubage mul öelda, et meil on nüüd õnnestunud seda väga märkimisväärselt lühendada ning keskmiselt rohkem kui 50% – umbes 55% – kõikidest juhtumitest lõpetatakse praegu vähem kui aastaga või ligikaudu 12 kuuga. Arvestades, et meil tuleb töötada 23-s keeles, mistõttu on vaja väga palju tõlkida, arvan ma, et tegemist ei ole liiga pika ajaga. Räägin keskmisest ajast, sest lihtsad juhtumid lahendatakse tavaliselt umbes kolme või nelja kuuga. Tahtsin seda lihtsalt selgitada.

Lubage mul öelda aitäh puuduvale Marian Harkinile ja avaldada tänu selle eest, et ta toetas minu arvamust suurema läbipaistvuse kohta isegi keerulisemates olukordades, kui nii võib väljendada.

Vastuseks Oldřich Vlasáki ombudsmani kohta tehtud märkustele mainin, et suhtun neisse väga tõsiselt. Kuid lubage mul märkida, et ombudsmani ei tohiks hinnata üksnes menetlusse võetud kaebuste või alustatud uurimiste arvu järgi. Igal aastal tegeleme me lisaks kaebustele rohkem kui 11 000 teabenõudega. Ma sõidan pidevalt erinevatesse liikmesriikidesse. Oma ametiaja jooksul olen teinud rohkem kui 350 reisi kõikjale liitu, suhelnud mitmete valijaskondadega ja kõnelnud paljudes piirkondades.

Seega ressursid, mida ombudsman kodanike teenimiseks kulutab, on hulga ulatuslikumad kui üksnes menetlusse võetud kaebuste arv ning ma tahan, et sinne auväärne organ seda ei unustaks. Olen veendunud, et enamus teist teab seda, kuid ma lihtsalt soovin seda selgitada.

Kuna ma kõnelen teie ees oma praeguse ametiaja jooksul viimast korda, siis lubage mul lõpetuseks avaldada siin oma siirast tänu kõikidele tõlkidele viimase viie aasta jooksul minu heaks tehtud töö eest.

Chrysoula Paliadeli, raportöör. – (EL) Lugupeetud juhataja! Täna sellel istungil osalejaid minu raporti kohta tehtud asjalike märkuste ja heade sõnade eest.

Petitsioonikomisjonil ja minul isiklikult oli eriline au koostada see raport ühe Euroopa Liidu tähtsaima institutsiooni, s.o Euroopa Ombudsmani aastaaruande kohta ning me jõudsime järeldusele, et Nikiforos Diamandourose tegevus 2008. aastal vastas kõnealuse institutsiooni eesmärgile ja sellest tulenevatele kohustustele järjepidevalt, otsustavalt ja tõhusalt.

Tugevate institutsioonide ja bürokraatliku hoiaku suhtes võetud erapooletu ja objektiivse suhtumisega kindlustas Euroopa Ombudsman oma positsiooni mitte ainult seetõttu, et ta aitas Euroopa kodanikke haldusalase hooletuse ja saamatuse küsimustes, vaid peamiselt seetõttu, et ta kasvas nende usaldust Euroopa Liidu ja selle institutsioonide vastu.

Meie leiame, et 2008. aastal tugevdas ombudsman õigusriigi põhimõtete austamise ja suure ühiskondliku teadlikkusega oma institutsiooni, tõstes lati järgmisteks aastateks kõrgele. Me usume kindlalt, et Euroopa Ombudsmani kohustuste ja õiguste nõuetekohane täitmine ja kasutamine eelolevatel aastatel edendab Euroopa Liidu institutsioonides häid juhtimistavasid veelgi tõhusamalt ning soodustab neis veelgi kodanikusõbralikuma suhtumise ülesnäitamist. Me arvame, et see ei õigusta mitte üksnes Euroopa Ombudsmani ja kaudselt liikmesriikide ombudsmanide institutsiooni, vaid ka teda kontrolliva ja valiva Euroopa Parlamendi suuremat rolli.

Juhataja. - Arutelu on lõppenud. Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Petru Constantin Luhan (PPE), kirjalikult. – (RO) Euroopa Ombudsmani 2008. aasta aruanne on ülimalt tasakaalukas ja kõikehõlmav. Tahan kasutada juhust ja tunnustada Nikiforos Diamandourost ning tema meeskonda tehtud töö eest.

Esiteks paneme tähele, et 2008. aastal on ombudsmani poolt registreeritud kaebuste arv kasvanud – 3406 kaebust võrrelduna 2007. aastal esitatud 3211 kaebusega. Seda tõsiasja saab näha positiivses valguses, kui mõtleme, et Euroopa kodanikud kasutavad oma demokraatlikku teabe saamise õigust, aga ka negatiivses valguses, kui uurime kaebuste sisu.

2008. aastal alustatud uurimiste puhul olid peamiseks väidetava haldusomavoli liikideks läbipaistmatus, sealhulgas teabe andmisest keeldumine, ning võimu kuritarvitamine. Mind teeb ärevaks, et 36% uurimistest põhineb Euroopa institutsioonide läbipaistmatusel kohta esitatud kaebusel, kuna Euroopa haldustegevus on Euroopa projekti raames kodanike usalduse saavutamisel peamine. Usun ka, et peame tegema kõik võimaliku selleks, et suurendada läbipaistvust meie institutsioonide otsuste langetamisel ja haldustegevuses.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) EL on džungel – mitte üksnes toetuste valdkonnas, vaid ka seoses selle volituste, otsuste langetamise kordade ja isegi olemasoluga Internetis. Sõnaga, keskmise kodaniku jaoks jääb EL mõistatuseks. Just nimetatud probleemiga oleks võinud tegelda Lissaboni leping. Sellega oleks võinud tagada suurema läbipaistvuse ning võrdsete partneritena tegutsevatest kultuurirahvastest ja ajaloolistest rahvusriikidest koosneva Euroopa, mis oleks sisemiselt mitmekesine, föderatiivne ja lähimuspõhimõtet järgiv, kuid väliselt ühtne ja tugev, et esindada Euroopa huvisid. Kuid huvi läbipaistvuse vastu paistab olevat leige – nõukogu otsuste tegemine ja komisjoni presidentide ametisse nimetamine toimub suletud uste taga. Teabe ühiseks kajastamiseks Internetis tuleb kasutada läbivalt ELi töökeelt – saksa, inglise ja prantsuse keelt, mille kaudu on võimalik jõuda suurema osa ELi kodanikeni. Praegusel nõukogu eesistujal oleks hea see kõrva taha panna. ELi ombudsmani loomine ja töö on samm õiges suunas, kuid kui me tahame vähendada ELi ja kodanike vahelist lõhet, on vaja teha suuremaid jõupingutusi. Kõige olulisem oleks rahvahääletuste korraldamine edasilükumist puudutavates küsimustes, kusjuures rahvahääletuste tulemusi tuleks austada.

Beneši dekreetidega ei saa mingil juhul ebaõiglust seadustada. Isegi ombudsmanist ei ole teisejärguliste kodanike jaoks palju abi.

Krisztina Morvai (NI), kirjalikult. – (HU) Euroopa Ombudsmani aruanne ei kajasta seda, mida ma olen pidanud kogema Ungari inimõiguste advokaadina. Selles ei mainita, et 2006. aasta sügisel vigastas politsei valitsuse käsul mitutsadat erilist sündmust rahumeelselt mälestavat jalakäijat ja meeleavaldajat, vangistas nad ning alustas nende suhtes põhjendamatut kriminaalmenetlust. EL on püsinud vakka. Aruandes ei räägita midagi ka tõsiasjast, et sellest ajast alates on politsei korrapäraselt ja ebaseaduslikult kontrollinud muutuste poolt meelt avaldavate isikute dokumente, filminud neid, tülitanud neid õigusvastaselt ning sageli omavoliliselt vahistanud.

„Tänu” Euroopa Liidu häbiväärsele passiivsusele on 16 opositsiooni aktivisti kuude kaupa „terrorismiaktis” süüdistatuna vahi all hoitud. Nende peamine „kuritegu” seisneb selles, et nad löid liikumise valitsuse korruptiivsete tegude paljastamiseks. Nende kodude läbiotsimise ja vara konfiskeerimise viis ning nende kui kinni peetavate õiguste pidev ja jõhker rikkumine on täielikus vastuolus Euroopa inimõiguslaste normidega.

Näiteks on suur hulk maskides eriuksulasi korraldanud kodudes juhuslikke ja hirmutavaid läbiotsimisi ilma volitatud usaldusisiku või muu manuka juuresolekuta. Arvuteid on konfiskeeritud ilma ühtegi õigusakti järgimata ja salvestatud andmeid nõuetekohaselt registreerimata, mis võimaldab võimudel tõendeid võltsida ja õiendada arveid poliitiliste vastastega. Me ootame ELilt otsustavat sekkumist.

Siiri Oviir (ALDE), kirjalikult. – (ET) Põhiõiguste harta artiklis 41 on sätestatud, et „igaühel on õigus sellele, et liidu organid käsitleksid tema küsimusi erapooletult, õiglaselt ning mõistliku aja jooksul”. Tutvunud Euroopa Ombudsmani 2008. aasta tegevuse aruandega, tuleb meil täna kahjuks ikka veel tõdeda fakti, et kõige sagedasem haldusomavoli liik ELi institutsioonide kohta esitatud kaebustes on läbipaistmatus (36% kõigist uurimistest).

Minu jaoks on murettekitav ka asjaolu, et vaatamata sellele, et Euroopa Parlament kiitis juba 2001. aastal oma resolutsiooniga heaks ombudsmani hea haldustava eeskirja, ei ole teised liidu institutsioonid siiski täielikult järginud parlamendi esitatud üleskutset.

Toetan igati raportööri ettepanekut, et haldusomavoli tuleks ka edaspidi tõlgendada laiemalt, nii et see hõlmaks lisaks ebaseaduslikele haldusaktidele ning siduvate normide ja põhimõtete rikkumistele ka juhtumeid, kus haldusasutused on olnud lohakad, tegutsenud läbipaistmatult või rikkunud muid hea halduse põhimõtteid. Kutsun ka omalt poolt ELi institutsioone ja tulevast ombudsmani üles suurendama ELi otsustusprotsesside ja haldusstruktuuride läbipaistvust, rakendades hea haldustava eeskirja, et vähendada haldusomavoli ELis.

Jarosław Leszek Wałęsa (PPE), kirjalikult. – (PL) Lugupeetud juhataja, daamid ja härrad! Kõigepealt tahan tänada raportöör Chrysoula Paliadeli väga põhjaliku ja selge raporti eest ning ombudsmani ja tema personali väsimatute jõupingutuste eest haldusomavoli kõrvaldamisel ja Euroopa Liidu haldusnormide parandamisel. Euroopa Ombudsman mängib tähtsat rolli, sekkudes vastavalt põhimõttele, mille kohaselt „otsused tehakse nii avalikult kui võimalik ja nii kodanikulähedaselt kui võimalik”. Mul on hea meel lugeda raportist, et ombudsman on jätkuvalt kasutanud oma volitusi aktiivselt ja tasakaalukalt, lahendades kaebusi ja säilitades häid suhteid Euroopa institutsioonidega. Kuid mulle valmistab muret tõsiasi, et võrreldes 2007. aastaga on kaebuste arv kasvanud. Õnneks oli kasv vaid 6%, aga see peaks meie institutsioonidele olema hoiatuseks. Juhtkond peaks sellest õppust võtma ning vältima tulevikus vigu ja ebaõiget käitumist, järgides raportis toodud soovitusi. Toetan raportööri üleskutset Euroopa Liidu institutsioonidele ja asutustele viia oma tegevus kooskõlla hea haldustava eeskirja sätetega. Kaheksa aastat on möödunud sellest, kui Euroopa Parlament võttis vastu nimetatud eeskirja heakskiitva resolutsiooni. See on väga pikk aeg. Eeskirja sätete korrigeerimine aitab meil saavutada laialdasema koostöö ja -toime, et vastata meie kodanike vajadustele kõige tõhusamalt.

6. Lissaboni lepingu jõustumisega seotud eelarvemenetluse üleminekusuunised (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on eelarvekomisjoni nimel Alain Lamassoure'i koostatud raport (A7-0045/2009) Lissaboni lepingu jõustumisega seotud eelarvemenetluste üleminekusuuniste kohta [2009/2168(INI)].

Alain Lamassoure, raportöör. – (FR) Austatud juhataja! Kõigepealt tahan kasutada juhust ja tänada president Barrosot ja volinik Šemetat otsuse eest lükata komisjoni tulevase eelarvepoliitika ja finantsperspektiivi ajakohastamise kohta tehtavate ettepanekute avaldamine edasi kuni järgmise kuuekuulise perioodini.

Tegelikult leppisid Euroopa Ülemkogu ja Euroopa Parlament kokku, et finantsperspektiivi ajakohastamine leiab aset ajavahemikus 2008–2009, aga selle kokkuleppe sõlmimisest on möödunud neli aastat ehk terve igavik. Vahepeal on sõlmitud Lissaboni leping, toimunud esimene rahvahääletus Iirimaa, alanud finantskriis, tekkinud viivitus uue lepingu jõustumises ja nii edasi.

Seetõttu on targem anda komisjonile ülesanne esitada oma poliitiline programm koos selle rahalise tõlgendusega mõne kuu pärast.

Teisest küljest ei tohi me aega raisata, sest Lissaboni leping jõustub 1. detsembril ja me peame võtma vastu üleminekumeetmed, mis on eelarve vallas vajalikud ühelt lepingult teisele üleminekuks.

Eesistujariik Rootsi on pakkunud välja, et 18. novembril toimuv lepituskomitee koosolek võiks olla üks asjaomase kolme institutsiooni võimalus jõuda vastavasisulisele poliitilisele kokkuleppele. Seega nüüd peaks Euroopa Parlament andma oma lepituskomitee delegatsioonile volituse läbirääkimiste pidamiseks.

Võimalikult kiiresti tuleb tegeleda nelja küsimusega, millest ükski ei tohiks endast kujutada tõsist poliitilist probleemi.

Esiteks, ümberpaigutamiste kord – kohustuslike ja mittekohustuslike kulude eristamise lõpetamiseks on vaja kehtestada üks menetlus, mis võrdsustab kaks eelarvepädevat institutsiooni, kuid ei sea seejuures ohtu paindlikkust, mida komisjon peab eelarve haldamisel üles näitama.

Teiseks, lisaelarved – 2010. aasta algusest muutub vajalikuks esimene lisaelarve, et tagada kõikidele asjaomastele institutsioonidele rahalised vahendid Lissaboni lepingus sätestatud uute ülesannete täitmiseks. Seetõttu on meil vaja lihtsustatud menetlust, mis lähtub lepingus põhieelarve enda kohta sätestatud uuest korrast.

Kolmandaks, kolme institutsiooni vaheliste ettevalmistavate kohtumiste ajakava ehk mida me nimetame praktiliseks ajakavaks – selles valdkonnas ei ole meil vaja varasema tegevusega võrreldes midagi muuta.

Neljandaks ja viimaseks, kord ajutise kaheteistkümnendiku süsteemi kasutamiseks sellisel ebatõenäolisel, aga siiski võimalikul juhul, kui meil ei õnnestu jõuda 2010. aasta eelarves kokkuleppele – meie arvates on selles küsimuses Lissaboni lepingu sätted piisavalt täpsed ja välistavad vajaduse lisasuuniste järele.

Teie eelarvekomisjon on kõnealused ettepanekud suure häälteenamusega vastu võtnud. Kutsun parlamenti sedasama tegema, et saaksime lõpetada läbirääkimised nõukogu ja komisjoniga ette nähtud tähtjaks.

Algirdas Šemeta, komisjoni liige. – Lugupeetud juhataja! Soovin tänada Alain Lamassoure'i tema raporti eest.

Lissaboni lepingu jõustumisega muutuvad eelarve valdkonda käsitlevad eeskirjad ning Euroopa Parlamendist ja nõukogust saavad kõikide kulude osas võrdsed kaasotsustajad. See tähendab uut õigusraamistikku, mida institutsioonid peavad omavahel hoolikalt kaaluma.

Kuna meie ühine kohustus on tagada, et eelarvemenetlused ja -toimingud oleksid katkematud ja sujuvad, nõustun raportööri seisukohtadega selle kohta, et me peame kiiremas korras jõudma üleminekusuuniste osas kokkuleppele. Need üleminekunormid on pigem formaalset laadi ja kehtivad üksnes uue õigusraamistiku jõustumiseni.

Raportöör on oma raportis õigesti määratletud need küsimused, mis tuleb läbi arutada. Meil on vaja uusi eeskirju ümberpaigutuste tegemiseks ja paranduseelarvete vastuvõtmiseks. Meil on vaja ajakava, mis võimaldab kõikide asjaosaliste piisavat osalust. Meil tuleb samuti kokku leppida selgetes koostööpõhimõtetes ja vajaduse korral mõningates ajutist kaheteistkümnendikku käsitlevates normides.

Võin siinkohal kinnitada, et olen valmis andma tasakaaluka kokkuleppeni jõudmiseks vajalikke soovitusi. Teen ettepaneku alustada kõnealuste küsimuste arutamist täna pärastlõunal toimuval kolmepoolsel kohtumisel. Loodan, et asjaomased kolm institutsiooni suudavad sõlmida kokkuleppe novembris aset leidva lepitusmenetluse käigus.

Salvador Garriga Polledo, fraktsiooni PPE nimel. – (ES) Lugupeetud juhataja! Lissaboni leping toob kaasa palju muutusi, aga vaid mõned neist on sama olulised kui eelarvemenetluses tehtavad muudatused.

Iga eelarveküsimusi käsitlev pearaportöör teab, kuidas toimib praegune kahes voorus peetavate läbirääkimiste strateegia. On selge, et sama hulga küsimuste arutamiseks ühes voorus on vaja teha täiendavaid jõupingutusi erinevate institutsioonide vahelise koostöö ja üksmeele vallas.

Tekkinud uus olukord mõjutabki juba eelarvemenetluse üle peetavaid läbirääkimisi ja järgmisel nädalal toimuvat lepitusmenetlust, sest me teame, et praegusel moel tehakse seda viimast korda. Tahan kiita eelarvekomisjoni selle eest, et ta tõi need üleminekusuunised meie ette nii kiiresti ja paindlikult.

Järgmised mõned kuud on eelarvepoliitika jaoks ülimalt olulised – leiavad aset kiired ümberpaigutamised, paari järgneva kuu jooksul saavad kiireloomulised paranduseelarved, millele tuleb täies ulatuses vastata uue menetluskorra järgi, ning muu hulgas on uut menetlust kasutades vaja arutada eelarvetasakaalu paranduseelarvet, millesse kõik institutsioonid peavad väga vastutustundlikult suhtuma.

Üleminekusuuniste kohta arvab minu fraktsioon, et me kõik peame tegema täiendavaid jõupingutusi, kuid eelkõige on tulevasel nõukogu eesistujal täita väga oluline roll, eriti praeguse nn aumeeste kokkuleppe kehtivana hoidmises. On võimalik, et nõukogul võib tekkida kiusatus eelistada väga kiireloomulistes, näiteks Euroopa välisteenistuse alastes eelarveküsimustes iseennast, aga on selge, et kõik kolm institutsiooni on võrdsed, ning mille Euroopa Parlament omalt poolt lisab, on suur vastutustunne.

Göran Färm, *fraktsiooni S&D nimel.* – (SV) Austatud juhataja! Lissaboni lepinguga kaasnevad suured muutused, eeskätt eelarve valdkonnas. Nagu paljud on märkinud, on kõige olulisemaks muudatuseks tösiasi, et kaob vahetegemine kohustuslikel ja mittekohustuslikel kuludel. Seega saab Euroopa Parlament kaasotsustamisõiguse kogu eelarve suhtes ja meil hakkab kehtima uus, lihtsustatud eelarvemenetlus. Leping on nüüd valmis ja heaks kiidetud, aga see ei tähenda, et me saame kohe uuele menetluskorrale üle minna.

Esiteks oleme sõlminud kokkuleppe kasutada selle aasta eelarvemenetluses vanu eeskirju, sest püüme neid eelarve lugemise ajal muuta põhjustaks kaose. Teiseks, enne uue lepingu kohaldamist täies ulatuses, tuleb meil sõlmida uus institutsioonidevaheline kokkulepe. Meil on vaja ajakohastatud finantsmäärust ja uut, ümbervaadatud pikaajalist eelarvet, s.o mitmeaastast finantsraamistikku, mis moodustab osa märgitud uuest regulatsioonist.

See võtab aega. Et me saaks 2010. aastal eelarve kallal tööle asuda, on meil vaja mitmeid üleminekusätteid. Tahan kasutada juhust ja tänada eelarvekomisjoni esimeest Alain Lamassoure'i, kes võttis kõnealuse raporti koostamise väga kiiresti enda peale ja esitas selle rekordilise ajaga, tehes samas siiski väga tihedat koostööd erinevate fraktsioonidega eelarvekomisjonis. Ma tänan teid.

Me oleme lisanud raportisse ka mitmeid arvamusi uute püsivate lahenduste olemuse kohta. Eelkõige oleme meie – sotsiaaldemokraadid – esitanud mõned märkused. Kõige tähtsam on tagada, et Euroopa Parlamendi uue pädevusega arvestatakse juba ka üleminekuajal, esitamist vajavate ettepanekute tulemuseks on tulevikus uus institutsioonidevaheline kokkulepe ja muudetud finantsmäärust käsitatakse pakmena, et me saavutaksime kattuvuste ja tõlgendusprobleemideta toimiva terviku.

Loodan, et tänasel kolmepoolisel kohtumisel saame leppida kokku selle esimestes punktides. Kokkuvõtteks tahan öelda, et säärane eelarvemenetluse muutus on hea näide bürokraatlike kordade lihtsustamisest ja vähendamisest, mida kogu EL hädasti vajab.

Anne E. Jensen, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (DA) Lugupeetud juhataja! Ka mina tahan algatuseks öelda, kui hea meel mul on, et meil on nüüd olemas Lissaboni leping – leping, mis loomulikult annab Euroopa Parlamendile suurema võimu eelarve üle ja muudab ELi aastaeelarve vastuvõtmise korda. Oleme üleminekuetapis, milles 2010. aasta eelarve kehtestatakse vana lepingu järgi, aga selle rakendamist jälgitakse ja kontrollitakse uue järgi. Kuid me lahendame olukorra praktika käigus. Algust oleme teinud Alain Lamassoure'i raportiga ja ma tahan teda tänada, et ta nii kiiresti selle enda peale võttis. Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsioon toetab täielikult nimetatud raportit, milles näidatakse, kuidas me peame toimima paranduseelarvete, ümberpaigutamiste ja muude juba mainitud asjaolude puhul.

Vaba ja Demokraatliku Euroopa fraktsioon on esitanud mitu muudatusettepanekut, milles pakutakse välja paranduseelarvete ja ümberpaigutuste kaotamist. Võin teile öelda, et fraktsioon ALDE hääletab kõigi fraktsiooni EFD ettepanekute vastu. Me nõustume Alain Lamassoure'iga, et paranduseelarvete arvu tuleks vähendada. Kuid aasta jooksul tuleb siiski ette ootamatuid asju ja seetõttu on meil sedalaadi vahendit vaja. Lisaks sellele on vastav vahend olemas ka riikide parlamentidel. Aasta keskel on võimalik teha muudatusi. Ainuüksi globaliseerumisega kohanemise fondi rahataotluste järjest suurenev hulk seoses suurte koondamistega toob kaasa mitmeid paranduseelarveid. Me ei tohiks kaotada ka ümberpaigutamise võimalust

eelarvete koostamise vahelisel ajal. Selle kohta, kui palju ja kuidas võib komisjon ümberpaigutamisi teha, on väga karmid eeskirjad. Komisjon ei saa seda teha lihtsalt nii nagu ise heaks arvab. Kõigepealt peab ta küsima selleks Euroopa Parlamendi ja nõukogu luba.

Raportis juhitakse tähelepanu veel sellele, et nüüd tuleks muuta ka finantsmäärust ja institutsioonidevahelist kokkulepet ning ma ootan väga meile komisjonist peagi saabuvat ettepanekut.

Helga Trüpel, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (DE) Lugupeetud juhataja ja volinik! Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni nimel tahan öelda, et me toetame kindlalt eelarvekomisjoni esimehele Alain Lamassoure'ile volituste andmist. Oleme veendunud, et ta juhib praeguse üleminekuaja läbirääkimisi väga hästi ja enesekindlalt. Me teame, et üleminek Nice'i lepingu kohaldamiselt Lissaboni lepingule – mida me kõik ootasime ning mis on vajalik selleks, et muuta Euroopa demokraatlikumaks ja läbipaistvamaks – nõuab selgeid eeskirju.

Euroopa eelarve koostamise eest vastutab eelarvekomisjon koos nõukogu ja teistega ning me teatame nõukogule üheselt, et me kavatseme oma õigusi parlamendis kaitsta ja kindlustada. Me ei luba – ja see kehtib ka siis, kui läbirääkimisi juhib Alain Lamassoure – neid õigusi mingil moel kärpida, sest me oleme täiesti kindlad, et võim ei tohi nihkuda nõukogu kätte.

Tahan tuletada teile meelde, et mis puutub mõne järgneva aasta uutesse eelarvetesse, siis on väga vajalik, et Euroopa eelarve paneks tõelises Euroopa vaimus kokku liikmesriigid ja Euroopa Parlament ühiselt. Ainult siis saame muuta Euroopa Liidu tuleviku jaoks sobivaks. Seoses finantsmääruste ning eelkõige sellega, kuidas raha tegelikult liikmesriikidele ja liikmesriikides jagatakse, tahan teile samuti meelde tuletada, et see peab mõistagi toimuma viisil, mis välistab kuritarvitused. Skandaale või pettust olla ei tohi, kuid finantsmäärused tuleb ühtlasi muuta lihtsamaks ja läbipaistvamaks, et meie Euroopa programmid ei oleks mitte kohalikuks nuhtluseks, vaid jõuaksid tegelikult inimesteni. Nii peaksime sõnastama oma Euroopa eelarvepoliitika eelolevate aastate jooksul.

Marta Andreassen, *fraktsiooni EFD nimel*. – Austatud juhataja! Pärast lugupeetud parlamendiliikme Catherine Guy-Quinti aprillis 2008 koostatud raportit peaks eelarvemenetlust puudutav uus õigusraamistik olema nüüd vastuvõtmiseks valmis. Kõik institutsioonid olid sellega nõus, et vältida õigusliku vaakumi tekkimist. Seega ei peaks meil eelarvemenetluse üleminekusuuniseid vaja olema.

Austatud parlamendiliikme Alain Lamassoure'i raportis keskendutakse paranduseelarvete ja ümberpaigutamiste heakskiitmisele, kuid nii paranduseelarvete kui ka ümberpaigutamiste näol on tegemist ohtliku ja puuduliku tegevusega, mis näitavad ebapiisavaid ametialaseid oskuseid eelarve ja planeerimise valdkonnas ning mis on üleminekuaegadel kindlasti veelgi ohtlikumad.

Praegu on paranduseelarveid liiga palju ja nende arv ei vasta isegi finantsmääruse artiklis 37 sätestatud tingimustele.

Ümberpaigutamiste praegune arv on samuti ülemäärane. See ei oleks selline, kui eelarvet planeeritaks eri riikide erinevate valdkondade vajadusi paremini mõistes.

Eelarvekomisjoni liikmena on kohutav näha, et peaaegu kogu komisjon peale minu kiidab need ümberpaigutamiste taotlused heaks.

Seetõttu ei tohiks üleminekuajal kiita heaks ühtegi paranduseelarvet ega ümberpaigutamist ning kõik jõupingutused tuleks suunata õigusraamistiku vastuvõtmisele, et vältida maksumaksjate huvide edasist kahjustamist.

Daniël van der Stoep (NI). – (NL) Lugupeetud juhataja! Hollandi Vabaduspartei (PVV) on esimest korda Euroopa Parlamenti valitud ja šokeeritud parlamendiliikmete omakasupüüdlisest suhtumisest. Selles mõttes meenutab Euroopa Parlament antiparlamenti. Eesmärgiks paistab olevat pigistada Euroopa ja eriti Hollandi töökate kodanike taskust välja võimalikult palju raha.

Vasakpoolsete lemmiktemadele, näiteks kliimale ja arenguabile kulutatakse miljardeid, samas kui Hollandis ei saa inimesed hooldekodudes ravi, riiklikku pensioniiga tõstetakse 67 aastani ning politseijõududes tuleb teha kärpeid. Austatud juhataja! Euroopa Parlament peaks olema kodanike jaoks, aga selle asemel viib see ellu vaid iseenda ja oma koorekihti kuuluvate semude poliitiliselt korrektseid ja pillavaid plaane.

Kahjuks on iirlased tülgestavale Lissaboni lepingule andnud oma heakskiidu, aga vähemalt oli neil võimalik valida. PVV meelest on häbiväärne, et see kohutav leping on hollandlastele peale surutud. Kuid paraku on see tegelikkus ja kahjuks peame ka meie õppima sellega elama.

PVV teeb parlamendis asjalikult koostööd. Ometi ei saa me kõnealuse raportiga nõustuda. Holland on ühe kodaniku kohta suurim netorahastaja ja me tahame, et see õige pea muutuks. Ma palun, et raportöör lisaks raportisse märkuse selle kohta, et Euroopa Parlament kutsub nõukogu üles tegema võimalikult ruttu lõpp olukorrale, kus Holland on ühe kodaniku kohta suurim netorahastaja.

Kui see raportis ära mainitakse, läheb siin istungisaalis tänasel hääletusel põlema nelja võrra rohkem rohelisi lampe. Minu meelest on see raportööri jaoks suurepärase võimalus. Tahan lisada, et me toetame kõiki Vaba ja Demokraatliku Euroopa fraktsiooni esitatud muudatusettepanekuid.

László Surján (PPE). – (HU) Lugupeetud daamid ja härrad! Pärast Esimest maailmasõda ehitati Ungaris Budapestis kopupöörduvatele sõjavangidele haiglaravi osutamiseks ajutised hütid. Need ajutised hütid töötavad tänapäevani.

Me tahame eelarvemenetluse kindlustamiseks kehtestada menetluse üleminekusuunised. Usun, et raportöör ja eelarvekomisjoni esimees Alain Lamassoure ütles, et rakendatakse ja soovib, et rakendataks põhimõtteid, mis kestavad vähemalt sama kaua kui minu poolt äsja mainitud 90 aastat kasutuses olnud hütid. See, et me Lissaboni lepingu eest kõrget hinda maksime, on väga oluline. Me oleme loobunud teatud põhimõtetest ja ühe riigi – Tšehhi Vabariigi – kodanike jaoks on inimõigustest vähem kasu kui suuremal osal eurooplastest. Meie põhikohustus on rakendada seda meile nii kalliks maksma läinud lepingut sujuvalt, ladusalt ja tõhusalt. Minu meelest on ettepanekud, mille elluviimiseks raportöör nüüd luba palub, selle eesmärgi saavutamiseks enam kui piisavad. Seetõttu tahaks minu fraktsioon, et Euroopa Parlamendi selge enamus nõustuks nendega muutusi tegemata.

Lõpetuseks veel midagi ajutiste asjade kohta – mõned kümnendid tagasi ilmus kuulutus, et alalise omandisse andmiseks mõeldud korterid olid ehitatud ajutiselt Ungaris ametikohuseid täitvatele nõukogude ohvitseridele. See tähendab, et ükskõik, kui püsivaks me midagi ka ei pea, mingi aja pärast see siiski vananeb. Loodan, et kui praegused määrused enam ei kehti, asendatakse need parematega. Seda lootes palun kõigil kõnealust ettepanekut toetada.

Eider Gardiazábal Rubial (S&D). – (ES) Austatud juhataja! Nagu juba öeldud, jõustub lõpuks Lissaboni leping ja mõningaid sellest tulenevaid tagajärgi tunnetame me kohe pärast lepingu allkirjastamist. Näiteks osa eelarvekomisjoni tööst tuleb alates jaanuarist reguleerida uute eeskirjadega. Seetõttu tegutseme meie asjaomases kolmes institutsioonis juba praegu selle nimel, et kehtestada oma tööd käsitlevad ajutised normid seniks, kuni arutatakse lepingu ette nähtud määrust ja need vastu võetakse.

Me toetame täielikult Alain Lamassoure'i koostatud raportit. Meie arvates ei ole selles toodud järeldustele vaja midagi lisada. Loodan ainult, et kolme institutsiooni vahel algava dialoogi käigus saavutatakse üksmeel ja keegi ei ürita kaalu oma kasuks kallutada.

Kui lubate, siis tahan teha paar märkust, sest mul on mulje, et eelarvekomisjoni liikmetest ühe osa hulgas valitseb kohati teatud optimism ja see optimism on viinud meid sellise põhjenduse vastuvõtmiseni, millega kinnitatakse, et Lissaboni leping lihtsustab eelarvemenetlust märgatavalt.

Olen siia Euroopa Parlamenti alles äsja saabunud ja ilmselgelt ei olnud mul Euroopa eelarvega seoses mingeid kogemusi, aga ausõna, see, mida ma olen saanud uute eelarvesätete kohta lugeda, ei tekita mul soovi nimetatud optimismi jagada. Menetlus koosneb mitmest osast ja hakkab olema keeruline, sõltuvalt sellest, kui suures ulatuses saavutavad Euroopa Parlament ja nõukogu kokkuleppe, või mis veelgi tõenäolisem, kui suures ulatuses nad seda ei saavuta. Kuid me ei tea seda kindlalt enne, kui mõned eelarvemenetlused on uute eeskirjade järgi läbi viidud.

Mida me aga kohe teame, on nõukogu meelsus ja sellega seoses ei ole ma ausalt öelda kuigi optimistlik, sest ma näen, kuidas nõukogu püüab haarata enda kätte võimalikult palju võimu, eesmärgiga takistada kõiki harjumuspäraseid erinevaid otsuseid. See tähendab, et ta tahab iga hinna eest tõkestada neid otsuseid, mis on suunatud kavandatud kas või ühe euro võrra suurema summa kulutamisele. Kui asi on nii ja nõukogu soovib säilitada kontrolli, usun, et ta teeb suure vea, sest nõukogu vajab tugevat Euroopa Parlamenti, kelle kõrval tööd teha.

Timo Soini (EFD). – (FI) Lugupeetud juhataja! Toetan kolleeg Marta Andreaseni poolt esitatud hästi põhjendatud ettepanekuid. Kõnealuses raportis tuntakse heameelt Lissaboni lepingu olemasolu üle. Teil on

selleks õigus, aga mina omalt poolt ütlen veel kord, et mul on kahju näha meie iseseisvuse hävitamist. Teie võitsite, aga me jääme siia ja teie südametunnistusele, sest viis, kuidas Lissaboni leping läbi suruti, ei olnud õige. Iseseisvuse küsimus ei sure iial. Raportis mainitakse, et õigusaktides tuleb teha mitmeid muudatusi, et saaks jõustada selle finantsvaldkonna põhiseaduse – nii on raportis öeldud. Seega te olete seda tunnistanud. Nii et tegemist on põhiseadusega – finantsilises, poliitilises ja õiguslikus mõttes. Meil oli õigus ja meie võitlus iseseisvuse eest jätkub.

(Aplaus)

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Lugupeetud juhataja! Kahtlemata toob Lissaboni leping kaasa kaugeleulatuvaid muutusi eelarves ja selle kehtestamise menetlustes. Mainin vaid kohustuslike ja mittekohustuslike kulude eristamise kaotamist, mis peaks tugevdama Euroopa Parlamendi positsiooni, ning mitmeaastase finantsraamistiku muutmist õiguslikult siduvaks. Sama tähtis on eelarvemenetluse lihtsustamine.

Nimetatud muudatustele mõeldes ei tohi me siiski unustada nende tõhusat rakendamist eesmärgiga tagada võimalikult kerge üleminek uutele põhimõtetele. Eriti tähtis on see ELi eelarvest kasusaajate seisukohast.

Nüüd on meie ülesandeks teha kindlaks need valdkonnad, kus on ajutisi suuniseid kõige enam vaja. Seetõttu tahan väljendada toetust käsitletavale raportile ja kõikidele jõupingutustele kehtestada meetmed eelarveküsimuste lahendamiseks kooskõlas uue lepinguga.

Reimer Böge (PPE). – (DE) Lugupeetud juhataja, daamid ja härrad! Mul on nii isiklikult kui ka mitmeaastase finantsraamistiku raportööriks väga hea meel meie komisjoni esimehe Alain Lamassoure'i koostatud raporti üle, sest see sätestab vajalikud üleminekuteed, sealhulgas õiguskindluse vallas, mis meil peavad olemas olema seni, kuni jõuame kokkuleppele institutsioonidevahelise kokkuleppe nõutavas korregerimises ja muudes formaalsetes menetlustes, mida tuleb lepingu kohaselt parandada. Tahan öelda välja tõsiasja, et antud resolutsioon teeb selgeks ka selle, et meie jaoks jääb kogu pake tulevastes läbirääkimistes samaks – alates institutsioonidevahelise kokkuleppe muutmise küsimusest kuni, näiteks, selleni, kuidas puhtelarveliselt käituda tulevase välisteenistusega.

Praeguse kokkuleppe valguses leian ühtlasi, et õige oleks Lissaboni lepingu rakendamise kogupakme menetlemise käigus viia nõuetekohaselt läbi ka olemasoleva institutsioonidevahelise kokkuleppe toimimise vajalik hindamine – ütlesin, et nii formaalsest kui ka eelarvepoliitilisest vaatenurgast. See ei kujuta endast siiski vaid tehniliste üksikasjade ja menetluste küsimust, vaid ka eelarve paindlikkuse ja mänguruumi analüüsi, kui me tõesti tahame rakendada Lissaboni lepingut eelarvepoliitika valdkonnas.

Jiří Havel (S&D). – (CS) Austatud juhataja! Tahan alustuseks väljendada tänu Alain Lamassoure'ile koostatud raporti eest. Minu arvates on see dokument vajalik ja tehtud nõutava kiirusega. Me teame, et Lissaboni leping jõustub tegelikult käesoleva aasta detsembrist ja meil on kindlasti kõnealust raportit vaja. Tahan vastata mõningatele küsimustele, milles juhiti tähelepanu Lissaboni lepingu maksvusele. Lissaboni leping on nüüd kehtiv ja pole mõtet selle üle jätkuvalt arutleda. Tahan rääkida ka ühest László Surjánile tehtud märkusest. Soovin anda Tšehhi Vabariigi nimel László Surjánile oma sõna, et Tšehhi sotsiaaldemokraadid teevad kõik võimaliku, tagamaks, et president Klaus'i esitatud erandi nõue võetakse Tšehhi Vabariigi nimel tagasi, sest meie arvates on see ennekuulmatu.

Lajos Bokros (ECR). – (HU) Euroopa Konservatiivide ja Reformistide fraktsioon toetab samuti rõõmuga eelarvemenetluste üleminekusuuniseid, kuid suhteliselt olulise lisatingimusega, mille kohaselt ka meie ei tahaks, et eelarvemenetluste üleminekusuunised muutuksid alalisteks. Teisest küljest arvame me, et üleminekuperiood kahe erineva süsteemi vahel on vajalik, nii et menetluste üleminekusuunised tuleb koostada. See ei pea tingimata tekitama liigsete ümberpaigutamiste ohtu. Tegelikult peame tulevikus vältima olukorda, kus ümberpaigutamisi tehakse igal nädalal ja igas kuus. Seetõttu tuleb alalistes suunistes sätestada, et vastavaid ümberpaigutamisi ei tohi teha rohkem kui kaks korda aastas, et me saaks hoida eelarvet ühtse, stabiilse ja läbipaistvana.

Juhataja. – Lugupeetud härra Lamassoure, võimalik, et see on teie elus esmakordne juhtum, aga juhataja annab teile arutelu lõpetamiseks 15 minutit kõneaja, kui te seda soovite.

Võite vast rääkida, millest iganes te soovite, või te võite pidada kinni ka päevakorras teie lõppsõnaks ette nähtud kahest minutist.

Alain Lamassoure, raportöör. – (FR) Austatud juhataja! Ma ei kuritarvita seda erakorralist õigust, mille te mulle annate.

Tahan tänada kõiki kõneisikuid fraktsioonidest, kes toetavad põhilisi raportis tehtud ettepanekuid, ja kinnitada kõikidele fraktsioonidele, et me jätkame koos Euroopa Komisjoni ja nõukoguga tööd läbirääkimiste edukaks lõpetamiseks samasuguses meeskonnavaimus. Minu meelest näitas arutelu meile, et väga suur enamus pooldas toodud põhimõtteid. Marta Andreassen – keda enam siin ei ole – esitas mitu muudatusettepanekut, mida meil ajapuudusel ei ole võimalik korrata.

Juhin tähelepanu sellele, et 1. detsembrist saab liit endale mõned uued institutsioonid: Euroopa Ülemkogu eesistuja, täiesti uue pädevusega kõrge esindaja, ja Euroopa välisteestuse. Seetõttu tuleb meil ülimalt kiiresti langetada mõningad eelarvealased otsused, kui me tahame, et uus leping jõustuks ette nähtud kuupäeval.

Kahjuks oleme juba kaotanud liiga palju aega kokkuleppe saavutamiseks 27 riigi vahel, selle ratifitseerimiseks 27-s parlamendis või 27 rahva poolt, et kindlustada Lissaboni lepingu jõustumine käesoleva aasta lõpuks, ning nüüd on meie kohus tagada üleminekusätete lõplik väljatöötamine ja rakendamine võimalikult kiiresti.

Tunnistan proua Gardiazábal Rubialile, et lõplik kokkulepe ei pruugi olla nii lihtne kui me sooviksime ja vajaksime, aga igal juhul püüame me tagada, et see rahuldaks kõiki institutsioone ning näeks Euroopa Liidule ette hädavajaliku tõhususe, läbipaistvuse ja demokraatliku olemuse.

Juhataja. – Sellega on arutelu lõppenud.

Hääletamine toimub kell 11.00.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Georgios Stavrakakis (S&D), kirjalikult. – (EL) Esiteks lubage mul tunnustada raportööri suurepärase töö eest, mis on ära tehtud väga lühikese ajaga. Lissaboni lepingu jõustumine on oluline samm Euroopa Liidu ühendamises, selle institutsioonide tugevdamises ja Euroopa identiteedi süvendamises. Samal ajal toob Lissaboni leping kaasa suuri muudatusi ühenduse eelarve heakskiitmise menetluses. Arvestades eelarvemenetluste erisusi, peame eelolevatel kohtumistel nõukoguga kindlustama üleminekusüüniste kehtestamise seniks, kuni pole võetud vastu uue lepinguga ette nähtud õigusakte. Nimetatud üleminekusätted peavad tagama institutsioonide – eelkõige Euroopa Parlamendi – võrdse kohtlemise vastavalt talle värske lepinguga antavatele uutele volitustele. Kuid lisaks üleminekusätete heakskiitmisele, peaks meie esmatähtsaks eesmärgiks olema viivitamatu ettepaneku tegemine võtta vastu määrus, mis sisaldab nii Euroopa Liidu mitmeaastast finantsraamistikku kui ka finantsmäärust, ning seejärel selle kehtestamine. Mõlemat dokumenti käsitlevad komisjoni ettepanekud tuleks esitada pakmena, mis tuleb koos nõukoguga läbi rääkida.

(Istung katkestati kell 10.45 ja seda jätkati kell 11.00.)

ISTUNGI JUHATAJA: GIANNI PITTELLA

asepresident

7. Eelmise istungi protokoll kiinnitamine (vt protokoll)

Isabelle Durant (Verts/ALE). – (FR) Lugupeetud juhataja, daamid ja härrad! Tahan juhtida teie tähelepanu sellele, et teie laudadel on toimik parlamendi välja antava filmiauhinna Lux kohta.

Soovin teile meelde tuletada, et teil on võimalus hääletada. Te peate hääletama, et valida välja üks kolmest konkursil osalevast filmist. Teie toimikus on näidatavate filmide kava. Teil on ka DVD filmiga, mis võitis nimetatud auhinna 2007. aastal ning on tõlgitud 23 keelde ja lisaks veel seitsmesse keelde. Selle mõte on võimaldada igaühel Euroopa Liidus neid filme vaadata.

Ma palun teilt kahte asja: esiteks, minge ja vaadake neid filme, ning teiseks, hääletage. Hääletamine on väga lihtne – toimikus on selle kord ära toodud. Hääletada saate veebilehel ja filme võite vaadata oma televiisorist 77. kanalilt.

Palun vaadake neid filme. Need on suurepäraseks teosed, mis annavad edasi euroopalikke väärtusi. Te peate valima üks, kaks või kolm. Teie asi on oma otsus teha. Oluline on, et parlament hääletaks selgelt ja seda teeks palju saadikuid. Seega ma palun teid osaleda kõnealuses hääletuses. See on tore üritus. Tegemist on kodanikualgatusega, mille eesmärk on propageerida euroopalikke väärtusi ja Euroopa filmitegijaid.

Nüüd on teie kord. Teil on hääletamiseks veel üks, s.o järgmine nädal. Ma loodan teie peale.

Täna kultuuri- ja hariduskomisjoni esimeest Doris Packi, kes on seda üritust palju toetanud. Me mõlemad palume teilt arvukat osalust hääletamisel.

Juhataja. – Täna Isabelle Durant'i, kes on andnud meile nädalavahetuseks ülesanded, mille me kindlasti väga tähelepanelikult ja hoolikalt täidame.

8. Hääletused

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on hääletamine.

(Üksikasjalikud hääletustulemused: vt protokoll)

8.1. Kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud (A7-0042/2009, Tanja Fajon) (hääletus)

– Enne lõpphääletust:

Tanja Fajon, raportöör. – Lugupeetud juhataja! Nagu eisel arutelul teatati, on Euroopa Parlament ja nõukogu jõudnud kokkuleppele poliitilises ühisdeklaratsioonis, millega nimetatud kaks institutsiooni on komisjoni heakskiidul võtnud kohustuse viia protsess Bosnia ja Albaania suhtes nii kiiresti lõpule kui võimalik. Nüüd tahan lugeda ette deklaratsiooni teksti.

„Euroopa Liit toetab igati eesmärki kaotada viisanõue kõikide Lääne-Balkani riikide suhtes. Euroopa Parlament ja nõukogu tunnistavad, et endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik, Montenegro ja Serbia täidavad kõiki viisanõude kaotamise tingimusi. Seetõttu on olnud võimalik võtta aegsasti vastu määruse (EÜ) nr 539/2001 muudatusettepanekud, et võimaldada nimetatud kolmel riigil ühineda viisavabadusega 19. detsembriks 2009.

Euroopa Parlament ja nõukogu väljendavad lootust, et Albaania ning Bosnia ja Hertsegoviina täidavad viisanõude kaotamise tingimused samuti varsti. Selleks õhutavad Euroopa Parlament ja nõukogu neid kahte riiki tegema kõik, et täita komisjoni tegevuskavas toodud kriteeriumid.

Euroopa Parlament ja nõukogu kutsuvad komisjoni üles esitama õigusakti ettepanekut määruse (EÜ) nr 539/2001 muutmiseks kohe, kui tema hinnangul täidab kumbki riik tegevuskavade kriteeriume, et saavutada nimetatud riikide kodanike suhtes viisanõude kaotamine esimesel võimalusel.

Euroopa Parlament ja nõukogu käsitlevad ettepanekut määruse muutmiseks Albaania ning Bosnia ja Hertsegoviina suhtes kiireloomulise küsimusena.”

Algirdas Šemeta, komisjoni liige. – Komisjonil on hea meel, et see õigusakti ettepanek võeti eisel Euroopa Parlamendi täiskogu istungil rõõmuga vastu. Nimetatud ettepaneku vastuvõtmisel on asjaomaste riikide kodanikele tuntav mõju.

Nagu me eile ütlesime, ei unustata ka Bosnia ja Hertsegoviinat ega Albaaniat. Komisjon esitab ettepanekud nende riikide suhtes viisanõuete kaotamiseks 2010. aastal esimesel võimalusel, kohe kui nad on täitnud tegevuskavas toodud vajalikud eeltingimused.

Selles suhtes toetab komisjon nõukogu ja Euroopa Parlamendi ühisdeklaratsiooni.

Anna Maria Corazza Bildt (PPE). – Austatud juhataja! Tahan lihtsalt öelda, et on kahetsusväärne, et eesistujariik Rootsi ei olnud täna siin nõuetekohasel ministri tasemel esindatud, sest teda ei olnud kutsutud.

Ühisdeklaratsiooni saavutas eesistujariik Rootsi ja see on viisanõuete kaotamise valdkonnas peamine poliitiline saavutus. Me võlgneme selle eesistujariigile, aga meil ei ole isegi võimalust öelda aitäh. Tahan, et protokollitaks tõsiasi, et nõukogu eesistuja ei ole siin kohal mitte seetõttu, et ta ei taha siin olla, vaid seetõttu, et teda pole kutsutud.

Juhataja. – Lugupeetud proua Corazza Bildt! Ma saan täielikult aru, mida te silmas peate. Kuid ma tahan selgitada, et nõukogu võib meie kohtumistel igal ajal osaleda. Seega, tal on õigus siin olla ning teda pole vaja kutsuda.

8.2. Programmi „Progress” 2010. aasta tööplaani ja poliitikavaldkondade kaupa koostatud tegevuste loetelu (hääletus)

8.3. 18. novembril 2009 Stockholmis toimuv EL-Venemaa tippkohtumine (hääletus)

– Enne muudatusettepaneku 9 hääletust

Hannes Swoboda (S&D). – (DE) Lugupeetud juhataja! Tahan esitada alljärgneva muudatusettepaneku, mis sõnastati ettepaneku autoriga nõu pidades. Loen teksti ette inglise keeles.

„Mõistab hukka Inguššias surnuks tulistatud populaarse inimõiguste aktivisti ja opositsioonitegelase Makšarip Auševi julma mõrva.” Vahepealse teksti kustutaksime ära, aga edasi läheks nii: „palub Venemaa võimudel võtta vastu ennetuslikke kaitsemeetmeid inimõiguste kaitsjate suhtes, näiteks alustada uurimist kohe, kui nende suhtes tehtud ähvardused saavad süüdistajale ja õiguskaitseasutustele teatavaks.”

Selles oleks selge sõnum ja sellepärast tahan toetada säärast muudatusettepanekut koos roheliste fraktsiooniga, kes pani kõnealuse muudatusettepaneku hääletusele.

(Parlament nõustus suulise muudatusettepanekuga.)

– Enne põhjenduse E hääletust

Vytautas Landsbergis (PPE). – Lugupeetud juhataja! Kuna Venemaa otsus taganeda energiaharta lepingust ei ole ühekordne juhtum, vaid nüüdseks mitmeid kordi rakendatud meetod, oleks kasulik lisada märkus selle kohta, et viimane taganemine „vähendab selle riigi allkirja üldist usaldusväärsust”.

Uute allkirjade taotlemisel peaksime oma auväärselt partnerilt paluma tulevikus tõsisemat suhtumist.

(Parlament ei nõustunud suulise muudatusettepanekuga.)

– Enne põhjenduse H hääletust

Vytautas Landsbergis (PPE). – Lugupeetud juhataja! Põhjenduses H on kas koostamise käigus või hooletusest tekkinud viga, sest selles mainitakse hiljutist konflikti „Gruusia ning temast lahku löönud piirkondade /.../ vahel”, vaatamata tegelikule olukorrale. Siin on üks sõna puudu.

Vastavalt teabekogumissmissiooni aruandele oli tegemist sõja või sõjalise konfliktiga Gruusias Venemaa ja Gruusia vahel, kus osalesid ka mõned Venemaa liitlaste lisauksused ja Põhja-Kaukaasia palgasõdurid. Seega resolutsioonis, mis ei oleks naiivne või erapoolik, tuleks teha järgmine täiendus: „Venemaa ning Gruusia ja temast lahku löönud piirkondade /.../ vahel.”

Keegi ei arva tegelikult, et Gorit pommitas ja Thbilisile lähenes Lõuna-Osseetia sõjavägi. Sellepärast lendas president Sarkozy kohtuma president Medvedeviga ja mitte president Kokoitõga.

Täitkem selge peaga see kogemata tekkinud lünk.

(Parlament nõustus suulise muudatusettepanekuga.)

8.4. Teadustegevuse ühine kavandamine võitluseks neurodegeneratiivsete haiguste vastu (hääletus)

8.5. Euroopa Ombudsmani 2008. aasta tegevuse aruanne (A7-0020/2009, Chrysoula Paliadeli) (hääletus)

8.6. Lissaboni lepingu jõustumisega seotud eelarvemenetluse üleminekusuunised (A7-0045/2009, Alain Lamassoure) (hääletus)

9. Selgitused hääletuse kohta

- Suulised selgitused hääletuse kohta:

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Austatud juhataja! Tahan selgitada oma häält, mille andsin Lääne-Balkani riikide kodanike viisaõiguste küsimuses. Vasakpoolsete kõikumatu veendumus on, et kõigil on õigus liikuda ja reisida vabalt. Seetõttu peaks igal kodanikul olema õigus reisida ja siseneda Euroopa Liitu.

Kuigi ma nõustun, et Lääne-Balkani kodanike suhtes tuleks viisanõue kaotada, hääletasin ma resolutsiooni vastu, sest see, kuidas resolutsioonis tõstatatakse Kosovo küsimus ja viidatakse sellele, tähendab põhimõtteliselt *de facto* kinnitust selle kohta, et teda tunnustatakse ühepoolset iseseisva riigina.

Minu arvates rikutakse sellega ÜRO põhikirja ja Julgeolekunõukogu 1999. aasta resolutsiooni nr 1244. Selline tegevus kaldub suunda, kus ei soodustata erimeelsuste rahumeelset lahendamist ega piirkonna julgeolekut või stabiilsust.

Francisco José Millán Mon (PPE). – (ES) Lugupeetud juhataja! Seoses Tanja Fajoni koostatud raportiga tahan Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni Hispaania delegatsiooni nimel märkida, et kuigi me hääletasime raporti poolt, ei nõustu me muudatusettepanekuga 4 lisatud põhjendusega 2a, milles öeldakse, et komisjon peaks „alustama viisadialoogi Kosovoga, et kehtestada samasugune viisarežiimi lihtsustamise ja liberaliseerimise tegevuskava nagu Lääne-Balkani riikide puhul”.

Minu delegatsiooni arvates ei saa Kosovot Lääne-Balkani riikidega võrdsustada. Juhin tähelepanu sellele, et Hispaania võimud ega ükski teine liikmesriik ei ole Kosovot tunnustanud.

Kuna mainitud muudatusettepanek pandi hääletusele koos paljude teiste muudatusettepanekutega, ei saanud me selle vastu hääletada, kuid me tahame, et protokollitaks meie mittenõustumine selle sisuga.

Anna Maria Corazza Bildt (PPE). – Austatud juhataja! Tahtsin lihtsalt öelda, et me peaksime rõhutama, et ühisdeklaratsioon on tõepoolest suur saavutus. Just selles ühisdeklaratsioonis edastame tugeva poliitilise sõnumi, millega toetame kõikidele Lääne-Balkani inimestele viisavabaduse andmise kiirendamist. Säärane poliitiline saavutus osutus võimalikuks tänu fraktsiooni PPE vastutustundlikule käitumisele, mis lükkas aluslepingutele vastaval kindlal õiguslikul alusel protsessi uuesti käima ja õigesse suunda. Poliitilise seisukoha õiguslikku lisasse pressimine oli lihtsalt eksitav ning andis väär sõnumi, tekitades piirkonna inimestes valesid lootusi.

Tahan lihtsalt öelda, et ma elasin piiratavas Sarajevos pommirahe all poolteist aastat. Oma sealsete sõprade ja inimeste nimel pühendun viisade andmise kiirendamisele, kuni me selle järgmisel suvel saavutame.

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Lugupeetud juhataja! Tahan rääkida Chrysoula Paliadeli raportist, eriti seetõttu, et ma leian, et Euroopa Ombudsman peab tegelikult esindama Euroopa Liidu kodanikke. Viimase aasta jooksul on ombudsman tegelenud millegagi, mis läheb selle volitusega täielikult vastuollu, sest ta on asunud lõmitama majanduslike huvigruppide ees ja lubanud end nendel ära kasutada. Ta on esitanud komisjonile küsimuse, milles ta kaebab, et mitmed riigid on keelanud metsloomade kasutamise tsirkustes. Minu meelest ei ole see ombudsmani asi. Ombudsmani ülesanne ei ole kaitsta mõningaid endiselt metsloomadega töötavaid tsirkuseomanikke ning jätta toetuseta suur rahvaenamus, kes on väga tõenäoliselt sellise metsloomade kasutamise keelu poolt ja on täitsa rahul tsirkustega, kus metsloomi ei ole.

Seega, minu arvates ei ole tema tegevus antud juhul kiiduväärt ja seetõttu hääletasin ma kõnealuse raporti vastu.

10. Tervitus

Juhataja. – Mul on au tervitada külaliste loozis istuvaid poliitilisi esindajaid ja teisi külalisi Kanada parlamendist ning Kanada Esindusest Euroopa Liidu juures. Delegatsiooni liikmed viibivad Brüsselis, et kohtuda oma Euroopa Parlamendi kolleegidega Euroopa Parlamendi ja Kanada 32. parlamentidevahelise kohtumise raames.

Selle nädala esmaspäeval ja teisipäeval oli neil võimalus kõnelda mitmete meie parlamendiliikmetega ning täna külastasid nad vaherahupäeva puhul Ypres'i linna. Soovin delegatsioonile jätkuvalt meeldivat viibimist Euroopa Liidus.

11. Selgitused hääletuse kohta (jätkamine)

- *Suuline selgitus hääletuse kohta:*

Krisztina Morvai (NI). – (HU) Euroopa Ombudsmani aruanne ei kajasta seda, mida ma olen pidanud kogema Ungari inimõiguste advokaadina. Selles ei mainita, et 2006. aasta sügisel vigastas politsei valitsuse käsul mitutsadat erilist sündmust rahumeelselt mälestavat jalakäijat ja meelevaldajat, vangistas nad ning alustas nende suhtes põhjendamatu kriminaalmenetlust. EL on püsinud vakka. Aruandes ei räägita midagi ka tõsiasjast, et sellest ajast alates on politsei korrapäraselt ja ebaseaduslikult kontrollinud muutuste poolt meelt avaldavate isikute dokumente, filminud neid, tülitanud neid õigusvastaselt ning sageli omavoliliselt vahistanud.

„Tänu” Euroopa Liidu häbiväärsele passiivsusele on 16 opositsiooni aktivisti kuude kaupa „terrorismiaktis” süüdistatuna vahi all hoitud. Nende peamine „kuritegu” seisneb selles, et nad löid liikumise valitsuse korruptiivsete tegude paljastamiseks. Nende kodude läbiotsimise ja vara konfiskeerimise viis ning nende kui kinnipeetavate õiguste pidev ja jõhker rikkumine on täielikus vastuolus Euroopa inimõiguslaste normidega.

Näiteks on suur hulk maskides eriuksuslasi viinud kodudes läbi juhuslikke ja hirmutavaid läbiotsimisi ilma volitatud usaldusisiku või muu manuka juuresolekuta. Arvuteid on konfiskeeritud ilma ühtegi õigusakti järgimata ja salvestatud andmeid nõuetekohaselt registreerimata, mis võimaldab võimudel tõendeid võltsida ja õiendada arveid poliitiliste vastastega. Me ootame ELilt otsustavat sekkumist. Hääletasin vastu.

Kirjalikud selgitused hääletuse kohta:

- **Raport: Tanja Fajon (A7-0042/2009)**

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), kirjalikult. – (LT) Lõimumine on suurepärane vahend rahu säilitamiseks ja seda vahendit saaks kasutada Lääne-Balkani riikide heaks. Tähtis on liikuda edasi ja luua soodsamaid tingimusi viisarežiimi lihtsustamiseks. Neil riikidel on võimalus tihendada sidemeid naaberriikide ja Euroopa Liiduga. Viisanõude kaotamine põhineb piirkondlikul strateegial ja väljavaadatel saada ELi liikmeks ega diskrimineeri ühtki Lääne-Balkani riiki. Samu viisanõude kaotamise tegevuskavades ette nähtud kriteeriume tuleks kohaldada kõikide asjaomaste riikide suhtes. Jääb veel Kosovo ja Albaania lahendamata küsimus. Millal tekib nende riikide kodanikel võimalus viisavabadusest kasu saada? Olen nõus sellega, et koostada tuleks tegevuskava ja alustada esimesel võimalusel kiireloomulisi kõnelusi. Albaania ja Bosnia peavad Makedooniale, Montenegrole ja Serbiale järele jõudma. Kohe kui Albaania ja Bosnia on täitnud kõik vajalikud tingimused, tuleb viisanõue tühistada.

Carlos Coelho (PPE), kirjalikult. – (PT) Euroopa Liidu strateegia endise Jugoslaavia piirkonna suhtes kehtestati viis aastat tagasi Thessaloniki tegevuskavaga. See tagas Lääne-Balkani rahvastele väljavaate saada ELi liikmeks ja reguleeris viisanõude kaotamise küsimust. Eesistujariik Sloveenia otsustas alustada läbirääkimisi 2008. aastal.

Viis Lääne-Balkani riiki peavad läbirääkimisi viisavabaduse üle, kuid komisjoni aruande kohaselt on vaatamata sellele, et kõik riigid on teinud olulisi edusamme, vaid kolm neist (endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik, Montenegro ja Serbia) täitnud tingimused viisavabaduse kehtestamiseks lähiajal, samas kui Bosniat ja Hertsegoviinat ning Albaaniat ei peeta selleks veel valmis olevaks. Olen päri, et me ei saa kokku lepitud kriteeriumide kergendamisega luua pretsedente. Me oleme nõus võtma Bosnia ja Hertsegoviina ning Albaania vastu kohe, kui nad on valmis täitma ette nähtud tingimusi.

Cornelia Ernst (GUE/NGL), kirjalikult. – (DE) Ma üldiselt arvan, et viisavabastus ja viisaeeskirjade leevendamine on rahvaste kooseksisteerimiseks ja riikidevahelise koostöö parandamiseks kiiduväärt ettevõtmised. Konkreetselt Lääne-Balkani riikide jaoks on oluline, et kõikidele piirkonna riikidele tagataks vastav väljavaade. Seega on mul väga hea meel selle üle, et asjakohaste määrustega hõlmatakse ka Bosnia ja Hertsegoviina ning Albaania. Osadele kodanikele antav viisavabadus ei tohiks siiski kahjustada teiste Lääne-Balkani riikide kodanikke. Nii juhtuks, kui viisanõue kaotataks ainult Bosnia serblaste ja horvaatlaste, aga mitte Bosnia moslemite suhtes. Pooldan ka keskmise tähtajaga lahendusi Kosovo jaoks. Seda tehes tahan juhtida tähelepanu sellele, et Kosovo on Serbia lahutamatu osa ja ta ei ole rahvusvahelise õiguse alusel eraldi subjekt. See aga ei vabasta meid kohustusest kaaluda, kuidas kõnealuse riigi ja selle kodanikega tulevikus käituda.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Siin soovitud viisarežiim, mille vastu me hääletasime, on endise Jugoslaavia riikide jaoks suur samm tagasi. Sotsialismi ajal said nende kodanikud reisida praegu Euroopa Liitu kuuluvatesse riikidesse ilma viisata, aga nüüd peab neil viisa olema.

Lisaks sellele on nimetatud kord täis vastuolusid. Kuigi see näeb ette viisarežiimi lihtsustamise, nõutakse siiski erinevate põhjendamatute menetluste järgimist ja biomeetriliste andmete lisamist passidesse, mis seab tõsisesse ohtu õiguse eraelu puutumatusel ja isikuandmete kaitse ning rikub nende riikide kodanike õigusi.

Samal ajal säilivad vastuvõetamatud lepingud elamisloata isikute repatrieerimiseks. Riigid peavad nimetatud lepingutega ühinema, et nende suhtes saaks kohaldada viisarežiimi lihtsustamise süsteemi. Lisaks sellele, et rikutakse vastavas olukorras olevate sisserändajate õigusi, tähendab see kõnealuste riikide vastuvõetamatut survestamist ja nende suhtes väljapressimise rakendamist.

Raportis viidatakse ka dialoogile Kosovoga viimase protsessi kaasamiseks. See kujutab endast kaudset tunnustamist ning sellega rikutakse rahvusvahelist õigust ja Serbia ülemvõimu oma territooriumi üle.

Bruno Gollnisch (NI), kirjalikult. – (FR) Euroopa süstemaatiline viisanõude kaotamise poliitika on ideoloogiline püüe hävitada Euroopa Liidu välispiirid pärast eelnevat sisepiiride lammutamist. See toob kaasa väga tuttava tagajärjed – rändevoogude ja piiriülese liikluse plahvatusliku kasvu, rääkimata erineva veendumusega terroristidele antud erakordsetest võimalustest.

Hullumeelsus on kaasata sellised riigid nagu Albaania ja Bosnia nii-öelda etteulatult nende riikide nimekirja, kelle kodanikele ei laiene viisanõue. Ja veelgi vastuvõetamatum on nõuda Kosovo lisamist sellesse! Miks mitte hõlmata isikute ülemaailmse vaba liikumise nimel kõik maailma riigid ja jätta tähelepanuta kõige elementaarsemad turvameetmed, mille võimud oma rahvastele ikkagi võlgnevad!

Kas kellelegi peab üldse meelde tuletama tingimusi, milles Kosovo niinimetatud iseseisvuse ühepoolset välja kuulutas? Kas kellelegi peab meelde tuletama seda, et seda iseseisvust ei ole tunnustanud isegi mitte kõik Euroopa Liidu riigid? Lõpetuseks, kas kellelegi peab meelde tuletama oma esivanemate nüüdseks vallutatud maal tagakiusatud Kosovo serblaste traagilist saatust?

Sylvie Guillaume (S&D), kirjalikult. – (FR) Hääletasin Tanja Fajoni Lääne-Balkani riikide suhtes viisanõude kaotamist käsitleva raporti poolt, sest Euroopa Parlamendi kohus on edastada kindel sõnum kõikidele Lääne-Balkani riikidele selle kohta, et me toetame nende püüdlusi täita kriteeriume, mille komisjon on viisapoliitika liberaliseerimisega seoses kehtestanud. Need tingimused on Serbia ja Montenegro juba täitnud, kuid Albaaniale ja Bosniale ei ole veel võimalik rohelist tuld näidata.

Paljud nende riikide noored tunnevad end nii nagu tundsid ennast noored idasakslased teisel pool müüri. Kuid tänapäeval on raske uskuda, et Sloveeniast vaid kiviviske kaugusel ei saa noored Euroopat tundma õppida ega kujutleda tulevikku ELis. Bosnia on täitnud peaaegu 90% komisjoni kehtestatud kriteeriumidest. Me peame edasi rühkima, sest kui kindlat sõnumit ei edastata, võib poliitiline olukord halveneda. Lõpetuseks, Kosovo ehk ainukese kõnealusest protsessist kõrvale jäetud Balkani osa olukorrale tuleb tõepoolest leida lahendus.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Tegevust Balkani riikide kodanike suhtes kehtestatud viisanõude kaotamiseks tuleb toetada. Olukorras, kus stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsess kõnealuste riikidega edasi areneb ning neist saavad potentsiaalsete kandidaatriikide asemel täieõiguslikud kandidaatriigid, tundub kohane võimaldada nende kodanikele suuremat liikumisvabadust. Pooldan täielikult minu fraktsiooni esitatud muudatusettepanekut. Siinne parlament on varem kutsunud kõiki ELi liikmesriike tunnustama Kosovo iseseisvust ning Serbia peaks rakendama oma Kosovo piiril samu meetmeid ja teostama samasugust kontrolli nagu oma teistel rahvusvaheliselt tunnustatud piiridel.

Isabella Lövin (Verts/ALE), kirjalikult. – (SV) Loomulikult pooldan ma ELi sõita soovivate kolmandate, sealhulgas Balkani riikide kodanike reisimise lihtsustamist ning seetõttu oleks ma tahtnud seda raportit toetada. Kahjuks võeti vastu mitu muudatusettepanekut, mille kohaselt nõutakse passidesse biomeetriliste andmete lisamist. See võib tuua kaasa nii õiguskindluse puudumise kui ka eraelu puutumatusel rikkumise ning seetõttu hoidusin ma hääletamisest lõpphääletusel.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), kirjalikult. – (FR) Me ei ole nõus kehtestama Serbia, Makedoonia, Montenegro, Albaania ning Hertsegoviina suhtes nõutud viisavabadust.

Me lükkame selle raporti tagasi, sest me ei nõustu Kosovo kui riigi meile pealesunnitud *de facto* tunnustamisega.

Hispaania, Küpros, Kreeka, Rumeenia, Slovakkia ja Bulgaaria on sellele kategooriliselt vastu. Seega endiselt ei ole sellel teemal ELi ühist seisukohta. Kuid Kosovoga läbirääkimiste alustamine viisanõude kaotamiseks, nagu raportis on nõutud, eeldab Kosovo riigi loomise tunnustamist. See on rahvusvahelise õigusega täielikus vastuolus.

Nuno Melo (PPE), kirjalikult. – (PT) Kuigi ma hääletasin kõnealuse raporti poolt, leian ma, et seda protsessi tuleb hoolikalt jälgida. Nimetatud riikide kodanike suhtes viisavabaduse kehtestamine nõuab meilt selgust tingimustes, millest seejuures lähtutakse. Eelkõige ei tohi me unustada vajadust võidelda ebaseadusliku sisserände, inimkaubanduse ja organiseeritud kuritegevusega.

Kõigil neil põhjustel leian ma, et Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni ettevaatlikkus Albaania ning Bosnia ja Hertsegoviina suhtes on täiesti õigustatud ning ma kordan, et viisavabaduse võimaluse saanud riike tuleb hoolikalt jälgida. Euroopa piiride turvalisus peab olema Euroopa poliitika jaoks oluline, vastasel juhul võime Euroopasse sisenemise lihtsustamisega näidata, et me ei suuda ELis kehtivaid eeskirju täita ega jõustada.

Willy Meyer (GUE/NGL), kirjalikult. – (ES) Ma ei ole vastu viisanõude kaotamisele Lääne-Balkani riikide suhtes. Kuid ma hääletasin Tanja Fajoni raporti vastu, sest on vastuvõetamatu mõelda Kosovo suhtes viisanõude kaotamisest, kui me ei tunnusta tema iseseisvust. Rahvusvahelise õiguse tähenduses on Kosovo iseseisvus ebaseaduslik. Seetõttu ei saa EL pidada läbirääkimisi viisanõude kaotamise ega mis tahes muu küsimuse üle territooriumiga, mis on õigusvastaselt iseseisev. Tanja Fajoni raporti poolt hääletamine tähendab Kosovo iseseisvuse kaudset tunnustamist ja see ei ole vastuvõetav. Lisaks sellele ei saa me mingil juhul nõustuda viisaküsimuses biomeetriliste andmete nõudmisega.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Viisanõude kaotamine Serbia, Montenegro ja Makedoonia suhtes on vägagi kiiduväärne, kuna komisjoni soovitus lähtub ette nähtud nõuete hoolikast hindamisest ja täitmisest. Bosnia ja Hertsegoviina ning Albaania kaasamisest tuleb aga keelduda. On oht, et nende riikide kaasamine avab tee organiseeritud kuritegevusele, inimkaubandusele ja sisserändele. Kosovo valitsus on hetkel võimeline püsima vaid tänu ELi tohutule abile ning seetõttu on läbirääkimised viisavabaduse teemal praegu mõttetud. Me peame nende otsuste langetamise alused paremini teatavaks tegema ning selgitama samas Albaaniale, Kosovole ning Bosniale ja Hertsegoviinale, et Euroopa klubiga ühinemiseks tuleb neil endiselt palju pingutada.

Franz Obermayr (NI), kirjalikult. – (DE) Viie Balkani riigi – Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi, Montenegro ja Serbia – suhtes on arutatud viisarežiimi lihtsustamise tingimusi ja võimalusi. Komisjoni ettepaneku kohaselt on Makedoonia, Montenegro ja Serbia täitnud suurema osa nõudmisi ning sellest tulenevalt tuleb nüüd nende suhtes viisanõue kaotada. Arutluse all olevas raportis viidatakse ka Albaania ning Bosnia ja Hertsegoviina edusammudele ning vastavale võimalusele lisada nimetatud riigid lähitulevikus nende riikide rõõmustavasse nimekirja, kelle suhtes on kehtestatud viisavabadus. Arvestades nimetatud riikidest tulenevat võimalikku ebaseaduslikku sisserännet, samuti ärevakstegevaid äärmusliku islami kalduvusi, eriti Bosnias ja Hertsegoviinas ning Albaanias, hääletan selle raporti vastuvõtmise vastu. Lisaks sellele mõjutaks see minu kodumaad – Austriat – eriti tugevalt, arvestades viimase geograafilist lähedust Lääne-Balkani riikidele. Kõnealuste riikide suhtes kehtiv viisanõue tähendab teatud ebasoovitava sisserände kontrolli ja seetõttu peaks see praegu alles jääma.

Carl Schlyter (Verts/ALE), kirjalikult. – (SV) Loomulikult pooldan ma ELi sõita soovivate kolmandate riikide kodanike reisimise lihtsustamist. See puudutab ka Balkani riikide kodanikke ja seetõttu oleks ma tahtnud seda raportit toetada. Kahjuks võeti vastu mitu muudatusettepanekut, mille kohaselt nõutakse passidesse biomeetriliste andmete lisamist. See on midagi, millele ma olen alati vastu olnud, sest see tähendab eraelu puutumatuse rikkumist ning toob kaasa ka õiguskindluse puudumise. Sellepärast hoidusin ma hääletamisest lõpphääletusel.

Marie-Christine Vergiat (GUE/NGL), kirjalikult. – (FR) Lühiajaliste viisade kaotamise pooldajana hääletasin Tanja Fajoni raporti poolt, sest tegemist on sammuga õiges suunas. Tänu sellele meetmele ei kohaldata suure osa asjaomaste riikide kodanike suhtes enam haldusformaalsusi, mida saatkonnad nõuavad viisade väljastamisel.

Siiski on mul kahju, et nimetatud erand kehtib vaid biomeetriliste passide omanike suhtes, sest minu meelest ei ole see kooskõlas isikuandmete ja eraelu puutumatuse kaitsega.

Mind šokeerib ka, et Bosnia ja Hertsegoviina kolmest kogukonnast saavad kõnealusest meetmest kasu vaid kaks – serblased ja horvaadid, samuti tõsiasi, et Kosovo elanike suhtes see ei kehti.

Euroopa kodanike staatust ei tohi kasutada liikmesriikide staatuse küsimuse lahendamiseks ja veel vähem võib seda kasutada liikmesriikides juba niigi terava pinge uueks õhutamiseks.

Balkani riikides tuleb kõiki Euroopa Liidu rahvaid ja kodanikke kohelda võrdselt. Inimeste vaba liikumine peab olema Euroopas üks põhiõigusi.

- Resolutsiooni ettepanek: programmi „Progress” 2010. aasta tööplan ja poliitikavaldkondade kaupa koostatud tegevuste loetelu

Regina Bastos (PPE), kirjalikult. – (PT) Komisjoni ettepaneku eesmärk on luua uus Euroopa tööhõive elavdamise mikrokrediidirahastu, mis annab töötutele võimaluse otsast alustada ning sillutab mõningatele Euroopas kõige ebasoodsamas olukorras olevatele inimestele, sealhulgas noortele, tee oma äri alustamiseks. See rahastu laiendab praegustes halvemates laenuitingimustes spetsiaalselt uutele ettevõtjatele antava finantsabi ulatust. Kuid ma ei saa nõustuda komisjoni ettepanekuga jaotada osa (100 miljonit eurot) eelarves ühenduse tööhõive ja sotsiaalse solidaarsuse programmile „Progress” ette nähtud rahast ümber Euroopa mikrokrediidirahastule. Programmile „Progress” ette nähtud summade ümberjaotamine annab vale märguande, sest programm „Progress” on suunatud kõige haavatavamatele sotsiaalsetele rühmadele. Euroopa mikrokrediidirahastu jaoks peab eelarves olema eraldi rida.

David Casa (PPE), kirjalikult. – Kuna Euroopa Parlament ei ole veel lõpetanud mikrokrediidirahastut käsitleva ettepaneku läbivaatamist, ei ole siiani selge, kas nimetatud rahastule eraldatavad vahendid võiksid tulla programmist „Progress”. Seetõttu on ülimalt oluline, et komisjon hoiduks nende vahendite jaotamisest, mis on hetkel eraldatud programmile „Progress”. Sellepärast hääletasin antud resolutsiooni poolt.

Proinsias De Rossa (S&D), kirjalikult. – Hääletasin selle komisjoni esitatud programmi „Progress” 2010. aasta tööplani eelnõu vastu oleva resolutsiooni poolt, sest komisjon on ilmselt ületanud oma pädevust. Ta on püüdnud jaotada programmi „Progress” eelarvelisi vahendeid ümber mikrokrediidirahastule enne, kui Euroopa Parlament on oma otsuse langetanud. Komisjon peab austama Euroopa Parlamendi õigust ja ootama programmi „Progress” aasta tööplani eelnõu esitamisega seni, kuni kõik kolm institutsiooni, s.o Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon, on jõudnud mikrokrediidirahastu osas kokkuleppele.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Me hääletasime selle resolutsiooni poolt, sest me oleme päri tööhõive- ja sotsiaalkomisjoniga, kes ei nõustu komisjoni otsusega võtta raha programmilt „Progress” ja lisada see mikrokrediidi programmi vahenditele. Kui komisjon tahab luua mikrokrediidi süsteemi, peaks ta seda tegema uute vahendite ja mitte programmi „Progress” arvelt.

Igal juhul ei ole Euroopa Parlament mikrokrediidirahastut käsitleva komisjoni ettepaneku läbivaatamist veel lõpetanud ja seetõttu peaks komisjon hoiduma „Progressi” vahendite jaotamiseks vajalike konkreetsete meetmete võtmisest, kuni mikrokrediidirahastuga seotud õigusloomeprotsess on lõppenud.

See on põhjuseks, miks ollakse selgelt vastu komisjoni esitatud programmi „Progress” 2010. aasta tööplani ja poliitikavaldkondade kaupa koostatud tegevuste loetelu eelnõu vastuvõtmisele.

Me leiame ka, et komisjonil oleks õige programmi „Progress” 2010. aasta tööplani ja poliitikavaldkondade kaupa koostatud tegevuste eelnõu tagasi võtta ning esitada uus ettepanek.

Livia Járóka (PPE), kirjalikult. – (HU) Lugupeetud daamid ja härrad! Praeguses ülemaailmse majanduslanguse olukorras on eriline tähtsus lihtsatel finantsvahenditel, mille abil saab rahastada äritegevust, eelkõige vähem arenenud piirkondades või sotsiaalsete rühmade hulgas. Eri riikides ja mandritel toimiv mikrokrediidisüsteem on tõestanud ka, et piisava koolituse ja järelevalve olemasolu korral võib nimetatud süsteem aidata kõige haavatavamaid inimrühmi, kes on sunnitud taluma tööturul äärmiselt keerulisi tingimusi. Komisjoni välja pakutud mikrokrediidirahastu „Progress” on ülimalt oluline samm, millel võiks olla roll sotsiaalselt tõrjutud inimrühmade taastõimimisel. Kuid seni, kuni komisjoni ja Euroopa Parlamendi vaheline kaasotsustamismenetlus pole lõppenud ning mikrokrediidirahastu eelarve ei ole täiesti selge, oleks komisjonil mõistlik võtta programmi „Progress” 2010. aasta tööplani kohta koostatud eelnõu tagasi ja mitte esitleda seda kaasotsustajatele juba kindlaks määratud asjana. Nii saab Euroopa Parlament pärast kaasotsustamismenetluse lõppu teha selles olulises küsimuses vabalt vastutustundliku otsuse.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Andsin poolthääle resolutsiooni ettepanekule, mis on koostatud mikrokrediidirahastut „Progress” käsitleva komisjoni otsuse eelnõu kohta, sest minu meelest on hädavajalik enne edasiste sammude astumist viia lõpule õigusloomeprotsess. Mis puudutab selle sisu, siis on ütlema tagi selge, et ma toetan mõtet luua mikrokrediidirahastu.

Derek Vaughan (S&D), kirjalikult. – Otsustasin toetada käesolevat resolutsiooni ettepanekut, sest olen vastu komisjoni soovitusel vähendada tööhõive ja sotsiaalse solidaarsuse programmi „Progress” rahastamispaketi 100 miljoni euro võrra ning jaotada see raha ümber ELi tööhõive elavdamise ja sotsiaalse kaasamise mikrokrediidirahastule. Programmi „Progress” on nüüd kolm aastat rakendatud ja selle üldine mõju on olnud kasulik. Mul on hea meel ettepaneku üle luua mikrokrediidirahastu, sest leian, et see aitab anda Euroopa mõningatele kõige ebasoodsamas olukorras olevatele inimrühmadele uue võimaluse, suurendades mikrolaenu pakumist ja kättesaadavust ning aidates seeläbi inimestel alustada oma äri. Kuid ma ei arva, et programm „Progress” tuleks rahaliste vahendite mikrokrediidirahastule ümber jaotamisega ohtu seada. Ma tahaksin näha mõlema programmi täielikku rakendamist ja sel põhjusel hääletasin ma antud ettepaneku poolt.

Silvia-Adriana Țicău (S&D), kirjalikult. – (RO) Andsin poolthääle Euroopa Parlamendi resolutsioonile programmi „Progress” 2010. aasta tööplaani ja poliitikavaldkondade kaupa koostatud tegevuste loetelu kohta. Minu arvates on tähtis, et Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon jõuaksid kõigepealt kokkuleppele ELi tööhõive elavdamise ja sotsiaalse kaasamise mikrokrediidirahastu „Progress” loomise osas, samuti ühenduse programmi „Progress” muudatuse ettepanekus. Nende kohaselt tuleks 100 miljonit eurot jaotada ümber, et rahastada uut ELi tööhõive elavdamise ja sotsiaalse kaasamise mikrokrediidirahastut „Progress” eesmärgiga täita komisjoni teatistes KOM(2009) 257 mainitud „ühist kohustust tööhõive tagamisel”. Leian, et 100 miljoni euro suurune summa ei ole välja pakutud sihtide saavutamiseks piisav. Seetõttu hääletasin ma selle poolt, et komisjon võtaks tagasi eelnõu programmi „Progress” osaks oleva 2010. aasta tööplaani ja poliitikavaldkondade kaupa koostatud tegevuste loetelu kohta ning komisjoni uus koosseis esitaks uue ettepaneku alles siis, kui Lissaboni leping on jõustunud ning Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon on jõudnud kokkuleppele komisjoni poolt Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud ettepanekus (KOM(2009) 0333) ja muutmise ettepanekus (KOM(2009) 0340).

– Resolutsiooni ettepanek: 18. novembril 2009 Stockholmis toimuv EL-Venemaa tippkohtumine

Maria da Graça Carvalho (PPE), kirjalikult. – (PT) Mul on hea meel Euroopa Liidu püüete üle tugevdada oma suhteid Venemaaga, millega aidatakse kaasa suuremale stabiilsusele, turvalisusele ja heaolule Euroopas. Üks kõige tähtsamaid koostöövaldkondi ELi ja Venemaa vahelistes suhetes on konkreetselt energia- ja energiajulgeoleku valdkond. On ülimalt tähtis luua stabiilsus, mis on vajalik ELi liikmesriikidele ja nende tarbijatele energiavarustuse kindluse tagamiseks.

Loodan, et energiadialoog ja eeloleval EL-Venemaa tippkohtumisel võetavad kohustused toovad pikemas perspektiivis kaasa energiasektori suurema läbipaistvuse ja võimekuse ning et kaubandusliku ja majandusliku koostöö kaudu aitab see sektor omakorda luua kahe bloki vahel uusi olulisi suhteid. Sama tähtis on ELi ja Venemaa vaheline koostöö kliimamuutuste vallas, et kindlustada ülemaailmse lepingu sõlmimine Kopenhaageni konverentsil. Rõhutaksin EL-Venemaa suhete strateegilist olemust ning nende osatähtsust vastastikuse mõistmise ja usalduse tekkimisel, mis on kogu Euroopas rahu ja stabiilsuse loomisel ülimalt tähtis.

David Casa (PPE), kirjalikult. – EL-Venemaa tippkohtumine toimub 18. novembril 2009. Viimastel aastatel on Euroopa Liidu ja Venemaa vahel tekkinud tugevad suhted. Siiski on veel valdkondi, mis vajavad kindlustamist. Arvan, et antud resolutsiooniga on need valdkonnad hästi käsile võetud ning seetõttu hääletasin ma selle resolutsiooni poolt.

Edite Estrela (S&D), kirjalikult. – (PT) Hääletasin kõnealuse resolutsiooni poolt, sest usun, et see vahetult enne Kopenhaageni kliimamuutuste konverentsi toimuv tippkohtumine on eriti tähtis ja tegemist võib olla suurepärase võimalusega tugevdada EL-Venemaa suhteid. Sellel partnerlusel võib maailmas olla otsustav roll, arvestades majandus- ja finantskriisi mõjusid, Kopenhaageni konverentsi ettevalmistusi ning tõsiasi, et tulevikus sõlmitakse varajase hoiatamise süsteemi loomist käsitlev leping, millega tagatakse ELi ja Venemaa vahel suurem energiajulgeolek ja soodustatakse seeläbi edasist koostööd antud valdkonnas.

Diogo Feio (PPE), kirjalikult. – (PT) Ajal, mil taasühendatud Euroopa tähistab Berliini müüri langemise 20. aastapäeva, on EL-Venemaa suhetel eriline tähtsus ja need väärivad hoolikat kaalumist.

Praegu on selge, et pärast raudse eesriide kadumist maad võtnud vabadusest ja demokraatiast põhjustatud optimism on talunud mitmeid tagasilööke ning Venemaa on kaugel õigusriigi põhimõtetest lähtuvast demokraatiast, mida tol ajal ette kujutati ja mida kõik endiselt soovivad. Sellest tulenevalt on üksnes loomulik, et muutuste aeglus on inimesi kaineistanud.

Lisaks sellele pean sügavalt hukka mõistma Euroopa vasakpoolsete revisionistlikke püüdeid varjata kommunismi jälke kuritegusid ja kujutada mineviku maailma täiuslikuna, solvates nii nende mälestust, kes võitlesid inimeste vabastamise eest nõukogude totalitarismi alt.

Kõnealune tippkohtumine on ELi võimalus tugevdada suhteid Venemaaga ja teha seda järjekindlalt mõlemale poolele tulutooval viisil, unustamata näiteks energia-, kaitse-, demokraatia- ja inimõigusteküsimustes vajalikku vankumatust ja ettevaatlikkust.

Sahharovi auhinna andmine organisatsioonile Memorial näitab, kui palju tuleb veel teha, ja tõestab, et siinne parlament pöörab Venemaale suurt tähelepanu. Loodan, et teised Euroopa institutsioonid järgivad Euroopa Parlamendi eeskju.

Ian Hughton (Verts/ALE), kirjalikult. – Hääletasin Venemaad käsitleva resolutsiooni poolt. Venemaa on üks ELi tähtsamaid partnereid ning on väga oluline, et ELi ja Venemaa vahel oleks tugev töösuhe. Eeloleval Stockholmis toimuval tippkohtumisel arutatakse hulka ELile, Venemaale ja tegelikult kogu maailmale olulisi küsimusi ning täna edastas Euroopa Parlament ühtse sõnumi, milles tuuakse esile suurimat huvi ja muret tekitavad valdkonnad.

Jean-Marie Le Pen (NI), kirjalikult. – (FR) Lugupeetud juhataja, daamid ja härrad! Kahtlemata on Venemaa ainus riik maailmas, kes ei ole teie juures kunagi heas kirjas ning kelle nõudmisi, vajadusi ja tundlikke küsimusi te süstemaatiliselt varjate. On tõsi, et peaaegu 50 aastat hoidis Nõukogude Liit poolt Euroopat oma ikkes, vabaduspüüded suruti tankidega veriselt maha Budapestis 1956. aastal, Prahas 1968. aastal, Poolas ...

Tol ajal aga oli teie hukkamõist hoopis tagasihoidlikum, kui seda üldse oli! Isegi Berliini müüri langemisel 1989. aastal, kui paljud Euroopa juhid lootsid ja palusid, et kommunism kujundataks lihtsalt ümber ja *status quo* jääks püsima? Nagu 20. sajandi kõige verisemat diktatuuri ja 150 miljonit hukkunut saaks ümber kujundada!

Kuid Venemaa ei ole NSVL. Tegemist on suure riigiga, kellega me peame looma eelissuhted sellepärast, et meil on ühised huvid ja me saame neist suhetest vastastikku kasu, aga eelkõige sellepärast, et erinevalt Türgist moodustab Venemaa geograafiliselt, kultuuriliselt, vaimselt ja tsiviliseerituselt kahtlemata osa Euroopast.

Nuno Melo (PPE), kirjalikult. – (PT) Eelolev EL-Venemaa tippkohtumine toimub 20 aastat pärast Berliini müüri langemist. Selle sündmuse sümbolilisus meenutab meile kahte põhilist ideed, mis peavad olema esmatähtsad.

Esiteks on vabadus, põhiõiguste austamine, demokraatia, rahu ja riikide iseseisvus väärtused, mis peavad jääma täielikult kehtima ning suunama Euroopa Liidu sise- ja välispoliitikat, ning need peaks suunama ka Venemaa-sugust riiki, kellel on ja peabki olema rahvusvahelises kogukonnas väga oluline roll. Kuid murega pean ma märkima, et Venemaa ei ole näidanud end riigina, kes neist väärtustest lähtub.

Viimased 20 aastat tuletavad meile meelde ka, et Euroopa suhted Venemaaga on nüüd teistsugused, sest nad põhinevad dialoogil. Venemaa ei ole Euroopa liitlane, kellega meil on ühised väärtused. Ta on naaber, kellega meil on ühine geograafiline piirkond, lahkarmused ja samad huvid, nagu näiteks olukord Afganistanis. Tulevikus uue koostöölepingu koostamisel peame me lähtuma just säärasest tegelikkusest. Kommunismi langemine ei tähenda erimeelsuste kadumist, aga kõnealustes suhetes tähendab see siiski vastasseisu kadumist.

Willy Meyer (GUE/NGL), kirjalikult. – (ES) EL ja Venemaa kannavad suurt vastutust terve Euroopa stabiilsuse, turvalisuse ja heaolu eest.

Üks ELi ja Venemaa vahelise Lähis-Ida neliku raames tehtava koostöö eesmärk peaks olema Iisraeli survestamine, et ta täidaks lepinguid, peataks asunduste rajamise ja taastaks läbirääkimised eesmärgiga leida kiire lahendus iseseisva Palestiina riigi loomiseks. Meie arvates peaks välissuhted põhinema kõikide riikide iseseisvuse ja territoriaalse terviklikkuse austamisel, mitte mõjusfääride loomisel.

Meil on hea meel, et jätkuvalt vahetatakse arvamusi inimõiguste kohta Venemaal. Kuid me võtame arvesse Venemaa väljendatud muret inimõiguste rikkumiste pärast ELis, eriti seoses vene keelt rääkiva vähemusega Balti riikides.

Hoidusin selle resolutsiooni üle hääletamast, sest Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon on vastu kõikidele sammudele, mis võiksid tuua kaasa uue võidurelvastumise. Me oleme vastu USA plaanidele paigaldada ELi liikmesriigi territooriumile raketikilp. Me ei poolda ka USA-Venemaa-EL-NATO ükskõik, millises vormis koostööd raketitõrjesüsteemi rajamisel.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Kuigi EL-Venemaa tippkohtumist käsitleva resolutsiooni ühisettepanekus viidatakse teatud punktides meie tähtsatele vastastikustele sidemetele ja ühistele huvidele, tähendab see vastuvõetamatut sekkumist siseasjadesse. Ettepanekuga üritatakse keelata Venemaal üksikute ELi liikmesriikidega energiaprojektide teemal läbirääkimiste pidamine. ELi ühekiilne arvamus konfliktist Gruusias, millega liit toetab selgelt viimast, on vastuolus ELi rolliga olla õiglane ja sõltumatu vaatleja. Antud ettepaneku üldine toon ei aita parandada suhteid kõnealuse Euroopa jaoks tähtsa riigiga. Seetõttu hääletasin selle resolutsiooni ettepaneku vastu.

Franz Obermayr (NI), kirjalikult. – (DE) Muidugi on Venemaal demokraatia ja õigusriigi põhimõtete järgimise osas puudujääke. Sellele vaatamata usun ma siiski, et me ei peaks sekkuma ennastimetlevalt teiste riikide sisepoliitikasse, eriti arvestades seda, et EL ei ole kaugeltki mitte olukorras, kus ta võiks pidada end eeskujulikuks demokraatiaks. Leian, et meie ühekiilne arusaam konfliktist Gruusias on samuti viga. Neil kaalutlustel hääletasin EL-Venemaa tippkohtumist käsitleva resolutsiooni ettepaneku vastu.

Czesław Adam Siekierski (PPE), kirjalikult. – (PL) Pooldasin resolutsiooni EL-Venemaa tippkohtumise kohta, sest eelolev Stockholmis toimuv Euroopa Liidu ja Venemaa tippkohtumine on võimalus mõelda läbi selle strateegilise koostöö kõige tähtsamad probleemid. Venemaa Föderatsiooniga peetavaks dialoogiks tõhusa valemi väljatöötamine nõuab Euroopa Liidu liikmesriikidelt ühetaolist ja ühtset poliitikat. Me peame hoidma meeles, et selleks, et mainitud idee saaks tõelisuseks, ei tohi me lähtuda konkreetsete liikmesriikide huvidest. Ühetaolise ja ühtse poliitika mõte saab Euroopa energiapoliitika kindlustamise taustal erilise tähtsuse. Selles küsimuses peavad Euroopa Liidu ühised huvid olema tähtsamad kui püüded hoolitseda suhetes Venemaaga isiklike huvide eest.

Veel üks Euroopa Liidu ja Venemaa vahelistes suhetes tähtis teema on idapartnerluse küsimus. Venemaa peaks mõistma, et see projekt ei ole suunatud Venemaa vastu. Strateegia väljatöötamine selleks, et tagada piirkonnas stabiilsus ja areng, on kasulik nii ELi riikidele kui ka Venemaale. Kahepoolsetes suhetes on oluliseks proovikiviks ka selle hindamine, kuidas järgitakse Venemaal inimõigusi ja õigusriigi põhimõtteid. ELi riigid peaksid endalt küsima, kas mõningaid Venemaa toiminguid on rangelt euroopalikus mõttes võimalik mõista täiesti demokraatlikena.

Peter Skinner (S&D), kirjalikult. – ELi ja Venemaa vahelised suhted hõlmavad ilmselgelt enam kui lihtsalt kaubandust. Inimõiguste olukord Venemaal on paljudele kodanikele kogu ELis esmaseks mureküsimuseks. Vaesus ja kuritegevus meenutavad Venemaal endiselt paljudele, eriti eakatele inimestele, tihti nõrka majanduslikku olukorda.

Demokraatlike reforme soovivatele isikutele on selge ka, et säärasele julgusele/teisitimõtlelemisele vastatakse tagakiusamise ja mõnikord äärmusliku vägivallaga. Ajakirjanikele ja rahvusvaheliselt tunnustatud inimõiguste aktivistidele tuleb anda igas demokraatlikus süsteemis tagatud suurimad õigused ja kindlaim kaitse. Makšarip Auševi mõrv rõhutab seda jõhkru, millega kahjuks protestidele vastu astutakse.

Bogusław Sonik (PPE), kirjalikult. – (PL) Möödunud aastal alanud läbirääkimised Venemaaga on hetkel pooleli. Läbirääkimisi peetakse uue ELi ja Venemaa vahelise lepingu üle ning neis võetakse arvesse ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Vene Föderatsiooni vahel sõlmitud partnerlus- ja koostöölepingut. Euroopa Parlamendis on alati rõhutatud näiteks inimõigusi, energiasalvestust ja vähemuste õigusi puudutavate küsimuste tähtsust ning ka seekord ei tohi nende tõstatamist tippkohtumisel ära jätta. Head suhted Venemaaga on Euroopa Liidu jaoks väga olulised, sest Venemaa on suhetes Euroopaga tähtis ja väärtuslik partner, kuid mingil juhul ei tohi lubada olukorda, kus EL ei tohiks esitada Vene Föderatsioonile ebamugavaid küsimusi. Eriti väärib mainimist Euroopa Parlamendi poolt vastu võetud EL-Venemaa Stockholmis toimuvat tippkohtumist käsitleva resolutsiooni muudatusettepanek 3, mis lisab resolutsiooni uue punkti 9a: „rõhutab, et ELi ja Venemaa Föderatsiooni vaheliste infrastruktuuriühenduste arendamine on kasulik mõlemale poolele ning seetõttu tuleks seda ergutada ning seda tuleks teha võimalikult väikeste majanduslike ja keskkonnakuludega; nõuab tungivalt, et Venemaa lähtuks energiakoostööprojektides ELiga energiaharta aluspõhimõtetest”.

Üksnes kõikide liikmesriikide, sealhulgas nõukogu, Euroopa Parlamendi ja komisjoni, ühtne seisukoht saab anda uuele ELi ja Venemaa vahelisele koostööle käsitlevale raamlepingule lõpliku kuju.

- Resolutsiooni ettepanek: teadustegevuse ühine kavandamine võitluseks neurodegeneratiivsete haiguste vastu

David Casa (PPE), kirjalikult. – Alzheimeri tõbi ja teised neurodegeneratiivsed haigused mõjutavad uskumatult paljusid Euroopa Liidu kodanikke. Praegu on nende haiguste ennetamise ja ravi kohta vähe teavet. Kuna

mainitud haigused on tõsised, on ülimalt oluline teha rohkem ära vastavate küsimuste lahendamiseks ELi tasemel. Seetõttu hääletasin antud raporti poolt.

Nessa Childers (S&D), kirjalikult. – Hääletasin resolutsiooni poolt, sest Alzheimeri tõvega võitlemine on Euroopas tähtis. Keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni liikmena olen harjunud kulutama aega ja tegema jõupingutusi mingi küsimuse lahendamiseks praegu, et tuua kasu tulevastele põlvedele. Kuna Euroopa rahvastik vananeb, hakkab Alzheimeri tõbi kogu Euroopas rohkem levima. Seetõttu on eluliselt vajalik, et Euroopa Parlament tegeleks selle probleemiga praegu, et püüda korvata kahju, mida Alzheimeri tõve laiem levik põhjustab.

Edite Estrela (S&D), kirjalikult. – (PT) Andsin poolthääle resolutsiooni ettepanekule teadustegevuse ühise kavandamise kohta võitluseks neurodegeneratiivsete haiguse vastu, sest usun, et nende haiguste, eelkõige Alzheimeri tõve, uurimise edendamiseks on vaja Euroopa tasemel meetmeid tõhustada. Kuna Alzheimeri tõbe või sellega sarnaseid haigusi põeb 7,3 miljonit inimest (arv, mis aastaks 2020 tõenäoliselt kahekordistub), on neurodegeneratiivsete haiguste ennetamine, varajane diagnoosimine ja ravi eriti tähtis.

Leian, et Lissaboni lepingu artikli 182 lõige 5, milles nähakse Euroopa teadusruumi rakendamiseks ette kaasotsustamismenetlus, oleks kohasemaks õiguslikuks aluseks tulevikus teadusvaldkonnas astutavate sammude ühisele kavandamisele Euroopa Parlamendi suurema kaasatuse kaudu.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Me hääletasime antud resolutsiooni ettepaneku poolt, sest oleme teadlikud sellest, et neurodegeneratiivseid haigusi, näiteks Alzheimeri ja Parkinsoni tõbe, põeb rohkem kui seitse miljonit Euroopa Liidu riikides elavat inimest.

Ka meil on hea meel komisjoni esildatud katseprojekti üle teadustegevuse ühiseks kavandamiseks antud valdkonnas, kuigi meie arvates ainuüksi sellest ei piisa. Kuid me mõistame selle kasulikkust teadustöö killustumise vähendamisel ning oskuste, teadmiste ja rahaliste vahendite kriitilise massi ühendamisel.

Tähtis on täiendav areng, eelkõige mitut teadusharu koondava lähenemisviisi kaudu, mis hõlmab sotsiaalteaduslikke uuringuid patsientide ja nende perede heaolu kohta, samuti ajutegevuse seisukohalt tervislike eluviiside edendamise ning rahvastiku üldiste elutingimuste ja tervisliku seisundi märkimisväärse parandamise kaudu.

Me oleme teadlikud sellest, et neurodegeneratiivsed haigused, näiteks Alzheimeri ja Parkinsoni tõbi on üheks suuremaks proovikiviks vaimse tervise valdkonnas ning võitluses nimetatud haiguste vastu tuleb seepärast tegeleda kolmikprobleemiga: hoolitseda igapäevaselt üha kasvava arvu patsientide eest, parandada tingimusi, milles vastavat hooldust paljuskki pakutakse, see tähendab perede ja hooldajate ulatuslikumat toetamist, ning eraldada hulga rohkem vahendeid teadustegevuseks, et patsientide arv hakkaks vähenema.

Sylvie Guillaume (S&D), kirjalikult. – (FR) Neurodegeneratiivsed haigused, nagu Alzheimeri ja Parkinsoni tõbi on olulised pikaajalise invaliidsuse põhjustajad. Neid haigusi põeb rohkem kui seitse miljonit eurooplast, kusjuures see arv võib rahvastiku vananemise tõttu lähikümnenditel kahekordistuda.

Seetõttu toetan ma iga sellise süsteemi üleeuroopalist rakendamist, mis võimaldab meil nii ühiskondlikul kui ka rahvatervise tasandil teha rohkem neurodegeneratiivsete haiguste, eelkõige Alzheimeri ja Parkinsoni tõve mõjudega toimetulekuks. Hetkel ei ole tõepoolest olemas ravi neurodegeneratiivsete haiguste vastu, kuid ometi on tegemist ühe Euroopa suurima probleemiga vaimse tervise valdkonnas ja sellega tuleb võidelda kõige kohasemaid vahendeid kasutades.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Toetan täielikult neurodegeneratiivseid haigusi käsitlevat resolutsiooni ja mul on hea meel selle üle, et EL on välja pakkunud kõnealuse valdkonna koordineerimise. Dementsus on kogu Euroopas tohutu probleem ning selle all kannatavad miljonid inimesed ja perekonnad. Terves ELis on ligikaudu seitse miljonit dementset inimest, umbes 70 000 neist Šotimaal, kusjuures nimetatud arvud tulevikus tõenäoliselt suurenevad. Komisjon on sõnaselgelt tunnustanud Šotimaad kui ühte vähestest riikidest, kes on juba teinud algust riikliku dementsusestrateegiaga. Šotimaal juba tehtud töö sobib kenasti kokku ELi ettepanekutega ning ühiselt suudame me Alzheimeri tõbe ja teisi degeneratiivseid haigusi ka paremini mõista ja aidata neid ennetada.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE), kirjalikult. – (FR) Andsin oma poolthääle resolutsioonile teadustegevuse ühise kavandamise kohta võitluseks neurodegeneratiivsete haiguste, eelkõige Alzheimeri tõve vastu, sest ma leian, et on oluline kiirendada liikmesriikide ühist teadustööd seoses nimetatud haigustega. Ei tohiks unustada, et ligikaudu 7,3 miljonit inimest Euroopas põeb Alzheimeri tõbe või muud sarnast haigust, kusjuures aastaks

2020 see arv tõenäoliselt kahekordistub. Kahjuks ei ole haigust hetkel võimalik välja ravida ning piiratud on ka selle ennetamise ja ravialased teadmised. Seetõttu soovitan liikmesriikidel ühendada oma ressursid ja jõupingutused, et koos teadustegevust edasi arendada, sest eurooplastena koostööd tehes oleme nende haigustega võitlemiseks paremas olukorras. Lisaks sellele kutsun Euroopa teadusministreid üles asuda 3. detsembril sarnasele seisukohale. Soovin märkida ära ka selle, et rohkem kui kunagi varem tahavad Euroopa Parlamendi liikmed osaleda teadustegevuse ühise kavandamisega seotud tulevastes toimingutes ja seda Lissaboni lepinguga teadustegevuse jaoks ette nähtud õigusloomeprotsessi, nimelt kaasotsustamismenetluse kaudu.

Franz Obermayr (NI), kirjalikult. – (DE) Ligikaudu seitse miljonit inimest Euroopas põeb neurodegeneratiivseid haigusi. Arvestades Euroopa järjest vananevat elanikkonda, võib see arv mõne lähikümneni jooksul kahekordistuda. Lisaks sellele on kurb tõsiasi, et neurodegeneratiivsete haiguste valdkonnas hetkel kättesaadavad ravimeetodid üksnes aeglustavad haiguse kulgu, mitte ei püüa seda ennetada või tegelikult välja ravida. Dementsus ja sellega seotud haigused, eelkõige Alzheimeri tõbi, põhjustavad tervishoiukulude tohutu tõusu – ühele dementsust põdevale patsiendile kulub aastas hinnanguliselt 21 000 eurot. Lisakulud tekivad ka kõnealuste haigustega seotud probleemide tõttu, sest patsiendid kipuvad uute, kehaliste kaebustega arsti poole mitte pöörduma ning sageli on patsientide reaktsioon ravile arusaamatu. Euroopa seisab siin vastakuti tohutu tervishoiupoliitika mureküsümusega, mille puhul on kindlasti kasulik vahetada ühise, üleeuroopalise teaduslase raamtegevuse käigus teadmisi ja parimaid tavasid protseduuride ja meetodite kohta. Sellest tulenevalt toetan ma resolutsiooni ettepanekut.

Frédérique Ries (ALDE), kirjalikult. – (FR) Tõelise rahvatervisealase probleemina on neurodegeneratiivsed haigused ja eelkõige Alzheimeri tõbi peamised haigused, mille korral vajavad üle 65-aastased inimesed kestva kliinilist hooldust. Alzheimeri tõbi on haigus, mis muutub Euroopa rahvastiku eeldatava vananemise tõttu vältimatult üha tavalisemaks – praegu põeb seda haigust seitse miljonit eurooplast, kusjuures lähikümneni jooksul see arv tõenäoliselt kahekordistub.

Seetõttu on oluline kooskõlastatud tegevus ELi tasandil. Sellest tulenevalt nõuab Euroopa Parlament nn kodanike hääle kõlarina täna vastu võetud resolutsiooniga teadustegevuse koordineerimist selles valdkonnas. On selge, et esmatähtsaks tuleb pidada mitut teadusharu hõlmavat lähenemisviisi, mis ühendab diagnoosimise, ennetamise, ravi ning patsientide ja nende perede toetamise.

Samuti peame vastama teadlaste palvele leida rohkem vabatahtlikke kliinilistesse uuringutesse, kui me tahame aidata kaasa sellele, et kognitiivsete häirete raviks tuuakse turule tõhusad ravimid. Sellega seoses tuleb korraldada perekondadele suunatud väga ulatuslik teabekampaania.

Teise asjana on patsientide paremaks toetamiseks ja eelkõige nende sümptomite avaldumise edasilükkamiseks vajalik mitmekesistada nende intellektuaalset tegevust ja hoida nende vaimu iga päev erksana.

- Raport: Chrysoula Paliadeli (A7-0020/2009)

Elena Oana Antonescu (PPE), kirjalikult. – (RO) Leian, et kodanikke, äriühinguid, vabaühendusi ja kõiki teisi asutusi tuleb Euroopa Ombudsmani rollist ja ülesannetest võimalikult põhjalikult teavitada, sest see võib aidata vähendada nende esitatavate kaebuste arvu, mille lahendamine ei kuulu kõnealuse institutsiooni pädevusse. Üldiselt on kodanike teadmised ombudsmani kohta piiratud.

Uue veebilehe avamine 2009. aasta alguses on rõõmustav meede. Kuid ma arvan, et jõupingutusi kodanikele parima võimaliku teabe andmiseks tuleb tõhustada. Seetõttu on mul hea meel raportööri ettepaneku üle koostada interaktiivne juhise, mis võimaldab kodanikel leida võimalikult palju teavet selle kohta, kuidas kaebust esitada ja leida kergesti õige viis nende ees seisvate probleemide lahendamiseks.

Elena Băsescu (PPE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin Chrysoula Paliadeli raporti poolt, sest ma leian, et see on täielik ja üksikasjalik ülevaade sellest, mida Euroopa Ombudsman teeb kodanike kaebuste menetlemisel ja lahendamisel.

Samas tahan tunnustada Nikiforos Diamandourost kogu 2008. aastal tehtud töö ja rekordilise arvu lahendatud juhtumite eest. Euroopa Ombudsman on ülimalt tähtis institutsioon, sest see toob Euroopa Liidu selle kodanikele lähemale. Ombudsman tagab, et Euroopa Liidu institutsioonid ja asutused tegutsevad kodanike huvides läbipaistvalt, õiglaselt, nõuetekohaselt, kedagi diskrimineerimata ja menetluskorda täielikult järgides.

2008. aastal registreeritud vastuvõetamatuks peetud kaebuste arv on väga suur ja varasemate aastatega võrreldes tõusuteel. Sellepärast arvan, et kõikides liikmesriikides peaksid toimuma asjakohased, kestvad ja

jõulised teabekampaaniad. Kuna Euroopa kodanikud ei tea, millise isikuga on neil oma õiguste rikkumise korral kõige parem ühendust võtta, pöörduvad nad väga sageli põhjendamatult Euroopa Ombudsmani poole. Kuid Euroopa Ombudsman saab lahendada vaid Euroopa Liidu institutsioonide töös esineva haldusomavoli juhtumeid. Euroopa Ombudsmani ja ELi institutsioonide vahelist koostööd tuleb parandada.

Carlos Coelho (PPE), kirjalikult. – (PT) Antud raport annab selge ja igakülgse ülevaate Euroopa Ombudsmani 2008. aasta tegevusest. Selle uus küljendus ja statistiliste andmete uus esitusviis on aidanud muuta aruande varasematest selgemaks ja arusaadavamaks.

Ombudsman registreeris talle esitatud kaebuste arvu kasvu, kuigi 2008. aastal saadud 3406 kaebusest kuulus tema pädevusse vaid 802. Minu meelest on väga rõõmustav, et sõbralik lahendus leiti 36%-l lõpetatud juhtumitest. Arvan, et vastuvõetamatute kaebuste arv on endiselt liiga suur ja Euroopa kodanike hulgas tuleb läbi viia teabekampaania, et tõsta nende teadlikkust ombudsmani ülesannetest ja pädevusest.

Üks Euroopa Ombudsmani ülesandeid on tagada, et ELi õigusaktidega kodanikele antud õigusi järgitakse liidus igal tasandil ning ELi institutsioonid ja asutused täidavad kõige rangemaid haldusnorme. On tähtis kindlustada, et kodanikud saavad oma järelepärimistele, kaebustele ja petitatsioonidele kiired ja põhjalikud vastused, ning suurendada nende usaldust Euroopa Liidu ja institutsioonide vastu.

Sylvie Guillaume (S&D), kirjalikult. – (FR) Andsin poolthääl Chrysoula Paliadeli raportile Euroopa Ombudsmani, Nikiforos Diamandourose tegevuse aastaaruande kohta, sest see võimaldab rakendada Euroopa otsustusprotsessi iga päev nii, et suurim kaal antakse läbipaistvuse põhimõttele ja otsuseid langetatakse võimalikult kodanikulähedaselt.

Tegemist on kõikjal Euroopas asuvate ja Euroopa institutsioonide haldusomavoliga kokkupuutuvate kodanike, äriühingute ja organisatsioonide jaoks ülimalt kasuliku abivahendiga. Mul on eriti hea meel ombudsmani põhikirja läbivaatamise, eelkõige ombudsmani uurimispädevuse suurendamise üle, mis aitab tagada, et kodanikud võivad täielikult usaldada tema suutlikkust nende kaebusi põhjalikult ja piiranguteta uurida.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Hääletasin Chrysoula Paliadeli Euroopa Ombudsmani tegevust käsitleva raporti poolt. Ombudsman osutab ELi kodanikele olulist teenust ja aitab tagada, et Euroopa institutsioonid tegutsevad nii õigusaktide kui ka laiemate üldpõhimõtete kohaselt. Nende laiemate põhimõtete hulka kuuluvad võrdsus, mittediskrimineerimine ning inimõiguste ja põhivabaduste austamine. Seega toetasin ma kolleeg Margrete Aukeni muudatusettepanekut, mille eesmärk on haldusomavoli mõiste arusaadavam määratlemine.

Iosif Matula (PPE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin Chrysoula Paliadeli Euroopa Ombudsmani tegevust käsitleva raporti poolt, sest leian, et Nikiforos Diamandouros on aidanud väga palju kaasa kodanike probleemide lahendamisele ja Euroopa institutsioonide kodanikele lähendamisele. Samas soovin kiita raportööri raporti koostamiseks tehtud jõupingutuste eest.

Euroopa Ombudsman on mänginud otsustavat rolli Euroopa Liidu otsustusprotsessi ja haldussüsteemi läbipaistvuse ja jälgitavuse suurendamisel. Loodan südamest, et 2008. aastal kriitilise märkusega lõpetatud 44 uurimist vähendavad tulevikus haldusomavoli juhtumeid. Ma pooldan haldusomavoli mõiste laia tõlgendust, nii et see hõlmaks lisaks ebaseaduslikele haldusaktidele ning siduvate normide ja põhimõtete rikkumisele ka näiteks juhtumeid, kus haldusasutused on olnud lohakad, kodanike ees oma kohustusi täites hooletud või tegutsenud läbipaistmatult või rikkunud muid hea halduse põhimõtteid.

Nuno Melo (PPE), kirjalikult. – (PT) Arvestades Euroopa Ombudsmani tähtsat rolli Euroopa Liidu ja kodanike vaheliste suhete läbipaistvuse parandamisel, kordan oma seisukohta, et kõikide ühenduse institutsioonide ja asutuste vahel on loodud asjalikud suhted.

Willy Meyer (GUE/NGL), kirjalikult. – (ES) Andsin poolthääl Chrysoula Paliadeli raportile, mis käsitleb Euroopa Ombudsmani tegevuse aastaaruannet, sest leian, et ombudsman on aktiivselt ja tasakaalukalt täitnud oma kohustusi kaebuste uurimisel ja menetlemisel, uurimiste läbi- ja lõpuleviimisel, Euroopa Liidu institutsioonide ja asutustega asjalike suhete hoidmisel ning kodanike teadlikkuse tõstmisel nende õigustest nimetatud institutsioonide ja asutuste suhtes. Euroopa Ombudsmani hea koostöö teiste Euroopa asutuste, eriti Euroopa Parlamendi petitioonikomisjoniga väärib toonitamist. Seetõttu tahtsime antud raporti poolt hääletamisega toetada ombudsmani rolli välise kontrollimehhanismina ja Euroopa Liidu halduse pideva täiustamise väärtusliku allikana.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE), kirjalikult. – (FR) Andsin poolthääle Euroopa Parlamendi resolutsioonile, mis käsitleb Euroopa Ombudsmani 2008. aasta tegevust ja milles rõhutatakse ELi läbipaistmatuse kohta esitatud kaebuste kasvavat arvu. See paneb mind muretsema. Seetõttu toetan ma kõnealust raportit, milles nõutakse ombudsmani tegevuse ulatuslikumat kajastamist. On tõepoolest kahetsusväärne, et 355-st uurimisest, mille ombudsman 2008. aastal lõpule viis, puudutas 36% Euroopa institutsioonide läbipaistmatust, sealhulgas teabe andmisest keeldumist. Minu arvates on oluline juhtida tähelepanu sellele, et Euroopa Liidu vastutustundlik ja läbipaistev haldamine tagab kodanike usalduse Euroopa Liidu vastu.

Joanna Senyszyn (S&D), kirjalikult. – (PL) Toetan täielikult Euroopa Parlamendi resolutsiooni Euroopa Ombudsmani 2008. aasta tegevuse aruande kohta ning ma hääletasin selle vastuvõtmise poolt. Eriti kasulik on ettepanek luua Euroopa institutsioonide ühine veebileht. Nii saaks huvitatud isikud leida iga teema jaoks õige institutsiooni ning saata kirjad, küsimused ja kaebused sobivasse kohta. See oleks ELi liikmesriikide kodanikele hindamatuks abiks. Hetkel on suuremal osal inimestest eeltooduga probleeme. Inimesed on palju kordi minu juurde tulnud küsimusega selle kohta, kust saada juurdepääs dokumentidele või kuhu esitada kaebus, sest nad ei tea, kelle poole pöörduda. Nad saavad kirju igale poole ning on kibestunud, kui neile ei vastata, ning ELi institutsioonide töö, sealhulgas haldusmenetluste pikkus, valmistab neile pettumuse. Teisest küljest peab ombudsman asjakohastele kaebustele vastamise asemel n-ö maadlema nende enam kui 75%-ga kaebustest, mis ei kuulu tema pädevusse. Uus veebileht oleks väga hea Euroopa institutsioonide pädevusse kuuluvate valdkondade teejuht. Kuni veebilehe loomiseni palun Euroopa Ombudsmanil edastada iga kaebus otse riigi või piirkonna asjakohaste volitustega ombudsmanile. Toetan ka mõtet viia läbi ulatuslikum teabekampaania eesmärgiga tõsta kodanike teadlikkust Euroopa ombudsmanide võrgustiku liikmete ülesannetest ja pädevusse kuuluvatest valdkondadest.

- Rapport: Alain Lamassoure (A7-0045/2009)

Elena Oana Antonescu (PPE), kirjalikult. – (RO) Meil peavad Nice'i lepingult Lissaboni lepingule ülemineku perioodil olema ELi eelarve kohta selged eeskirjad.

Arvestades seda, et eelolevad kuud on Euroopa Liidu eelarvepoliitika jaoks otsustava tähtsusega ning seda, et Lissaboni lepingu jõustumise järgselt tehakse kuni 2010. aasta alguseni ümberpaigutamisi ja vaadatakse eelarveid läbi, tuleb üleminekuperioodiks kehtestada selgepiiriline kord eelarve täitmise lihtsustamiseks ja paranduseelarvete vastuvõtmiseks. 19. novembril toimuva eelarvealase lepitusmenetluse raames peavad komisjon, Euroopa Liidu nõukogu ja Euroopa Parlament jõudma üleminekusuuniste kehtestamises kokkuleppele. Euroopa Parlamendi delegatsioon peab läbirääkimistel asuma tugevale ja vankumatule seisukohale. Sel põhjusel hääletasin Alain Lamassoure'i raporti poolt.

Diogo Feio (PPE), kirjalikult. – (PT) Lissaboni lepingu jõustumine muudab ELi praegust eelarveraamistikku ja toob kaasa vajaduse kehtestada õigusaktid selle rakendamiseks. See tähendab eelkõige uue mitmeaastast finantsraamistikku käsitleva määruse ning eelarve kehtestamise ja täitmise uusi põhimõtteid reguleeriva finantsmääruse vastuvõtmist, samuti uue institutsioonidevahelise kokkuleppe heakskiitmist. Kuna nimetatud uute meetmete kehtestamise menetlus kestab mitu kuud, olen nõus raportööriga, et vajalikuks osutuvad üleminekusuunised, mis peaksid hakkama kehtima koos lepingu jõustumisega.

Need suunised on olulised selleks, et võimaldada institutsioonidel eelarvet täita ja võtta vastu paranduseelarveid ning, vajaduse korral ka selleks, et menetleda 2011. aasta eelarvet.

José Manuel Fernandes (PPE), kirjalikult. – (PT) Mul on hea meel, et peatselt jõustub Lissaboni leping, mis suurendab Euroopa Parlamendi rolli mitmes valdkonnas, eelkõige aga eelarve valdkonnas. Nõustun Alain Lamassoure'i raportiga eelarvemenetluste üleminekusuuniste kohta ja seetõttu hääletasin selle poolt, sest üleminekumeetmed on vajalikud kuni Lissaboni lepingu jõustumiseni.

Tahan kiita raportööri temapoolse aktiivsuse ja kvaliteetse töö eest. Rõhutaksin, et üleminekusuunised ei tohi kalduda kõrvale uues lepingus sätestatud üldpõhimõtetest ega ohustada tulevase õigusloomeprotsesse. Pean juhtima tähelepanu ka vajadusele kätkeida paranduseelarvete praegust arvu, mis on liiga suur, ning nõuan tungivalt, et komisjon esitaks ettepanekud mitmeaastast finantsraamistikku sisaldava määruse vastuvõtmiseks ja finantsmääruse kohandamiseks.

João Ferreira (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Raport keskendub Lissaboni lepingu jõustumisega seotud eelarvemenetluste üleminekusuunistele. Eelarvemenetlusse tehtud muudatuste tõttu nõuab lepingu – mille vastu me olime ja oleme jätkuvalt – jõustumine kõnealuste üleminekumeetmete vastuvõtmist, sest Euroopa Liidu 2010. aasta eelarve kiidetakse heaks veel Nice'i lepinguga ette nähtud korras. Seega ei ole antud raporti

teema mitte Lissaboni leping ise, vaid vajadus kehtestada kord, mis teeb võimalikult 2010. aasta eelarve rakendamise.

Kuna me oleme nimetatud vajadusest teadlikud, hääletasime kõikide nende raporti muudatusettepanekute vastu, mis lõppkokkuvõttes takistaks eelarve täitmist, sest see oleks ülimalt halb. Siiski ei saa me anda poolthäält raportile, kus on kohe esimeses punktis öeldud, et Euroopa Parlament „tunneb heameelt, et Lissaboni leping peatselt jõustub”. Meie seisukoha tingib kõige elementaarsem põhimõttekindlus, arvestades, et leping toob Euroopa tulevastele töötajatele ja kodanikele kaasa väga ebasoodsaid tagajärgi põhjustel, mida me oleme mitmel juhul selgitanud, ning selle ratifitseerimine oli äärmiselt ebademokraatlik. Sellest tulenevalt hoidusime hääletamisest lõpphääletusel.

Bruno Gollnisch (NI), kirjalikult. – (FR) Lissaboni lepinguga kehtestatud uued eelarvemenetlused on kahtlemata see, mis tõesti muudab Euroopa Liidu institutsionaalses mõttes üliirrigiks. Seda seetõttu, et kuigi ühenduse eelarvetesse panustavad põhimõtteliselt endiselt riigid oma riiklike maksude kaudu, hääletatakse eelarve üle edaspidi ilma, et liikmesriikide valitsustel oleks võimalik öelda lõplik sõna.

Erilist muret valmistab see seoses põllumajandusega, mis ei ole enam kohustuslik kulu ja mis tuuakse kahtlemata ohvriks siinse parlamendi nn püsiklientuuri tujudele. Lisaks sellele põhiprobleemile on uute menetluste viivitamatu rakendamise tahumatu planeerimine vastuvõetamatu. Praegusel kriisajal ei saa poliitiliselt tundlikes küsimustes mängida Euroopa maksumaksjate rahaga. Meil on vaja korrektselt läbi räägitud finantsmäärust ja institutsioonidevahelist kokkulepet, mis siis, et see võtab aega.

Vahepeal peame jätkama olemasolevate meetodite ja menetluste rakendamist ning lükkama tagasi kõik parandusettepanekud või ümberpaigutamised, mis ei ole hädavajalikud.

Cătălin Sorin Ivan (S&D), kirjalikult. – (RO) Lissaboni lepingu jõustumine toob kaasa märkimisväärsed muutusi mitmes valdkonnas, kõigepealt eelarvemenetlustes. Suureks kasuks on raport, mis tagab ülemineku ühelt, praegu rakendatavalt menetluselt teisele, uues lepingus ette nähtud menetlusele. Just sel põhjusel pidasin kohaseks kogu raportit toetada. Raportis sätestatud eelarvemenetluste suunised lihtsustavad kolme asjaomase institutsiooni eelarvealaseid toiminguid, et eelarvet saaks tõhusalt täita, eelkõige seoses selles tehtavate ümberpaigutamistega. Raportööri algatusel esitatud taotlus kohandada finantsmäärust võimalikult kiiresti Lissaboni lepingust tuleneva uue korraga on teine hädavajalik meede. Lisaks sellele eeldame, et 19. novembriks määratud eelarvealase lepitusmenetluse käigus läbi kaalutavad üleminekusuunised võetakse vastu enne nõukogu teist lugemist ja oleme veendunud, et nendele omistatakse kohane tähtsus.

Petru Constantin Luhan (PPE), kirjalikult. – (RO) Lissaboni leping toob kaasa suure hulga muudatusi, sealhulgas väga olulisi eelarvealaseid muudatusi, eelkõige kohustuslike ja mittekohustuslike kulude eristamise lõppemise. 2010. aasta eelarve võeti vastu vana lepingu kohaselt, kuid kuni 2011. aasta eelarvemenetluse rakendamiseni võib juhtuda, et institutsioonidel on enne Lissaboni lepingu jõustumist vaja tegeleda eelarve täitmisega, võtta vastu paranduseelarveid ja alustada 2011. aasta eelarvemenetlust.

Alain Lamassoure'i raport määrab kindlaks piirid ja tingimused, mille raames võib Euroopa Parlament volitada asjakohast komisjoni pidama läbirääkimisi 19. novembril toimivas eelarvealases lepitusmenetluses. Tunnan heameelt rekordilise ajaga koostatud raportis kajastuvate sammude üle. Tunnustan komisjoni, et antud üleminekueskirjad esitati meile kiiresti.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Nähes paranduseelarvete liiga suurt arvu, võib tekkida mulje, et EL ei ole võimeline planeerima. On selge, et see arusaam ei oleks täiesti ekslik. Mõelge kas või järjest kasvava eelarvega ELi ametite üha tihedamale võrgustikule ning sellega kaasnevale võimalikule pädevuse kattuvusele ja topelttööle. See kehtib ka Lissaboni lepingu alusel loodava uue välisteenistuse kohta, mille tarvis tuleb ELi eelarve kujundada selliseks, et ühelt poolt ei tooks uus süsteem kaasa kattuvusi, vaid võimaldaks lõigata kasu koostoitest, ning teiselt poolt ei saaks mööda hiilida parlamentaarsest kontrollist ega ignoreerida liikmesriike ning kärpimata jääks riigi pädevus. Arvestades, et Lissaboni leping on kohe jõustumas, on antud paranduseelarve toores, sest tundub, et õige mitmed küsimused on endiselt lahendamata. Seetõttu hääletasin ma selle vastu.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE), kirjalikult. – (FR) Andsin poolthääle resolutsioonile, mis käsitleb kolleegi ja eelarvekomisjoni esimehe Alain Lamassoure'i koostatud raportit. Tegelikult nõutakse antud raportis, et Euroopa Parlamendi uut pädevust austataks alates Lissaboni lepingu jõustumisest ja sellepärast on vahepealseks ajaks kuni nimetatud lepinguga ette nähtud uute eelarvealaste eeskirjade rakendamiseni vaja üleminekunorme. Uus leping annab Euroopa Parlamendile eelarve kehtestamisel nõukoguga võrdse pädevuse, isegi nn kohustuslike kulude osas (põllumajandus ja rahvusvahelised lepingud), mille suhtes langetasid siiani otsuseid

üksnes liikmesriigid. Euroopa Parlamendi uusi volitusi ei saa rakendada enne uue lepingu üldsätete järgimiseks vajalike menetlusnormide vastuvõtmist. Antud raportis rõhutatakse, et tekkinud olukord on murettekitav ning ma ei taha, et nõukogu ja komisjon jätkaksid vahepealsel ajal oma tegevust tavapärasel moel. Seetõttu nõuan, et üleminekunormid võetaks vastu viivitamata ning seda saaks teha järgmisel nõukogu ja Euroopa Parlamendi kohtumisel, kus arutatakse 2010. aasta eelarvet ...

12. Hääletuse parandused ja hääletuskavatsused (vt protokoll)

13. Registrisse kantud kirjalikud deklaratsioonid (kodukorra artikkel 123) (vt protokoll)

14. Istungil vastuvõetud tekstide edastamine (vt protokoll)

15. Järgmiste istungite ajakava (vt protokoll)

16. Istungjärgu vaheaeg

(Istung lõppes kell 11.45.)